

OZVĚNY SMIDARSKA

KVĚTEN 2001
Kč 5,- 25

Z obsahu čísla: Slovo starosty X Z činnosti MS Zelený háj Smidary X Kapitola ze seriálu Fr.Vaníčka - Můj nejšťastnější den /Science - Fiction/ X Ze školních lavic X Historické okénko X Křížovka

SLOVO STAROSTY

Vážení občané,

hlavním úkolem zvolené samosprávy v letech 90 až 2002 je zajištění základních životních podmínek občanů Smidar a sloučených obcí. Jednou z těchto podmínek je vybudování a dokončení veřejných vodovodů a provedení plynofikace. Tento úkol je téměř splněn a zbývá dokončení plynofikace Křičova, což je realizační záměr letošního roku a dokončení úpravy v roce příštím. Zbývá dokončení veřejného vodovodu v Křičově, což bude provedeno dle zájmů občanů. Tyto investice si vyžádaly nemalé finanční prostředky, přesto bylo vykonáno další jako například: Obnova kostela sv.Jiří v Loučné Hoře, oprava Mariánského sloupu ve Smidarech, oprava sokolovny, oprava radnice /vnitřní i venkovní/ a další akce spojené s plynofikací /škola, OÚ, MŠ /. Provádění těchto akcí souviselo úzce s nepříznivým stavem chodníků a také místních komunikací. Proto připomínám občanům, že OÚ si je vědom tohoto stavu a zlepšení bude postupně nastávat po dokončení plynu a vody. Je pravdou to, že tyto práce, které byly provedeny, nepůsobí dobře na prostředí a vzhled obcí. Provedením chodníků a opravou místních komunikací dojde k výraznému zlepšení vzhledu obcí a zlepšení životního prostředí.

Na závěr chci upozornit občany, že obec vydala veřejně závazné vyhlášky a každý občan je povinen tyto vyhlášky respektovat a řídit se jimi. S těmito vyhláškami má každý možnost se seznámit, neboť jsou vyvěšeny ve vývěsní tabuli v chodbě OÚ, bližší informace případně podají pracovníci obecního úřadu.

Jan Šefara
starosta

Z činnosti Mysliveckého sdružení Zelený háj Smidary.

Myslivecké sdružení Smidary hospodaří ve společenstevní honitbě pronajaté od honebního společenstva Smidary v katastru obcí Smidary, Červeněves, Kříčov, Loučná Hora a Chotělice. Celková výměra honitby je 1.786 hektarů. Z toho je 1455 ha zemědělské půdy, 295 ha lesní půda, 26 ha vodních ploch a 10 ha ostatních ploch. O honitbu a zvěř se stará 32 členů mysliveckého sdružení.

V honitbě je normováno 300 ks zaječí zvěře, 120 ks bažantů, 45 ks srnčí zvěře a dále se zde zdržuje zvěř daňčí a černá. Je potěšitelné, ač stavy zajíců v České republice klesají, MS se daří stavy této zvěře udržovat v normovaných stavech a v dobré zdravotní kondici o čemž svědčí to, že v roce 1999 bylo provedeno vyšetření téměř všech ulovených zajíců Státní veterinární správou z Hradce Králové, aniž by bylo zjištěné onemocnění tularémií, brucelózou, či jinou chorobou. Ani namátkové vyšetření v roce 2000 neprokázalo žádné onemocnění. Ve veterinárních prohlídkách budeme pokračovat i v letošním roce. Onemocnění nebylo prokázáno ani u jiné zvěře, která podle veterinárního zákona podléhá kontrolám. Naše MS se zúčastňuje i dalších veterinárních akcí, jako je plošná vakcinace lišek proti vzteklině. Jen v letošním roce jsme vakcinované návnady v honitbě již dvakrát rozmísťovali. Na druhou stranu je věnována pozornost i odlovu lišek. V letošním roce již bylo uloveno 16 lišek. Jak vakcinace, tak odlov lišek má nemalý význam jak pro zachování zvěře, tak zejména celospolečenský význam z hlediska zabránění přenosu této nebezpečné nákazy na ostatní zvěř, ale i na hospodářská zvířata, případně i lidi.

Je možno konstatovat, že i přes pro zvěř nevhodný způsob zemědělského hospodaření a další negativní vlivy, se v naší honitbě udržují slušné stavy koroptviček, které se pochopitelně neloví. V letošním roce ve spolupráci s příslušnými orgány požádalo naše MS o možnost vypustit za účelem zvýšení stavu a osvěžení krve 50 ks koroptviček. Tyto by měly být dodány a do honitby vypuštěny za dohledu Ministerstva zemědělství ČR v podzimních měsících letošního roku.

V naší honitbě se vyskytuje i další mnohdy chráněná a vzácná zvěř jako jezevec, volavka popelavá, výr velký, moták pochop a pilich, krkavec, ondatra a další.

O tom, že myslivost není jen lov, jak mnohdy je tato zájmová činnost v některých sdělovacích prostředcích prezentována, svědčí i to, že jen v letošním roce za účelem zlepšení životního prostředí bylo celkem vysázeno mimo les cca 3.200 ks různých dřevin jako smrku, dubu, modřínu a jedlíček. Pochopitelně se musí členové MS také v průběhu zimního období starat o přikrmování zvěře aby nestrádala, tak jak to ukládá zákon. Po ukončení přikrmování pak musí být veškerá krmná zařízení řádně vyčištěna a vydesinfikována. V roce 2000 celkem členové MS odpracovali 1756 brigádnických hodin při práci pro myslivost, ochranu a zlepšování životního prostředí.

I v letošním roce MS již tradičně pořádalo pro své členy ale i naše spoluobčany myslivecký ples s bohatou tombolou.

V rámci brigádnické činnosti, za účelem zlepšení životního prostředí i v letošním roce za spolupráce s Obecním úřadem, provádíme úklid příkopů mezi obcemi od různých odpadů, které tam "odkládají" někteří naši pořádkumilovní spoluobčané.

STUDIE ROZVOJE MIKROREGIONU NOVOBYDŽOVSKO

1. Základní charakteristika území

Mikroregion Novobydžovsko je zájmovým sdružením 19 obcí v severo-západní části okresu Hradec Králové a svým vymezením odpovídá zhruba správnímu obvodu pověřeného obecního úřadu /dále jenom SOPOÚ/ Nový Bydžov. Z obcí, které jsou součástí SOPOÚ Nový Bydžov, nejsou členy zájmového sdružení obcí Lužec nad Cidlinou a Měník, naopak obec Kosičky z SOPOÚ Chlumec nad Cidlinou do zájmového sdružení obcí Novobydžovska patří.

Město Nový Bydžov jako centrum mikroregionu je dále sídlem stavebního a finančního úřadu, které svojí působností pokrývají, resp. přesahují /finanční úřad/ hranice SOPOÚ Nový Bydžov. S výjimkou obce Kosičky přísluší všechny obce mikroregionu do matričních obvodů Nový Bydžov a Smidary.

Podle předběžného návrhu Ministerstva vnitra, by se Nový Bydžov měl stát také centrem jednoho z nově navrhovaných "malých okresů", na které by měly být převedeny některé kompetence státní správy ze stávajících okresů.

V 19 obcích mikroregionu Novobydžovsko, jež dohromady zaujímají rozlohu 179 km², žilo 15 084 obyvatel k 1.1.2000. Těžiště osídlení mikroregionu tvoří zhruba severojižně procházející osa, na které leží tři největší obce mikroregionu - Smidary, Skřivany a Nový Bydžov. Naopak nejméně zalidněný je východní okraj sledovaného území, kde se nachází většina populačně velmi malých obcí. Fyzickogeograficky náleží sledované území do České tabule a je tedy charakteristické rovinatým, příp. mírně zvlněným reliéfem s teplým podnebím, jež je příznačné pro celou oblast širšího Polabí /v rámci ČR se jedná o druhou nejteplejší oblast po Moravských úvalech/. Vodní osu mikroregionu tvoří řeka Cidlina, která protéká územím od severu k jihu. Uvnitř řešeného území je řeka Cidlina napájena třemi přítoky - jedním pravostranným a dvěma levostrannými. Obcí Kosičky pak ještě protéká říčka Bystřice, jež se do Cidliny vlévá jižně od řešeného území. Na celém území je nízká zásoba podzemních vod. V rámci ČR je roční průměrný úhrn srážek ve sledovaném území dlouhodobě mírně podprůměrný. Území mikroregionu patří k oblastem s intenzivní zemědělskou výrobou s nadprůměrným podílem orné půdy a naopak nižším zastoupením lesů.

2. Poloha území

Mikropoloha jednotlivých sídel je vzhledem k nevelké rozloze sledovaného území determinována především komunikační dostupností jednotlivých obcí do centra mikroregionu. Nejvýhodnější polohu tak mají obce, ležící na silničních komunikacích II. třídy, které se paprskovitě rozbíhají z centra. Patrně nejexponovanější zónou je severojižní osa /zhruba Zachrašťany - Nový Bydžov - Skřivany - Smidary/, jejíž význam je umocněn lokální železniční tratí.

Jako relativně příznivou je možné hodnotit také polohu v rámci ČR, kde je hlavním zdrojem exponovanosti hlavní město Praha. Centrum mikroregionu leží zhruba 75 km od hl. města /vzdušná vzdálenost/ a v nevelké vzdálenosti od hlavní komunikace, která spojuje východní Čechy s Prahou. V budoucnu by mohla být atraktivita polohy Novobydžovska umocněna dostavbou dálniční komunikace Praha - Hradec Králové - Wrocław.

3. Sídelní systém

Zajímavé výsledky přináší hodnocení populačního vývoje podle velikostních kategorií obcí. Zatímco v období do r. 1989 všechny velikostní kategorie obcí v mikroregionu obyvatelstvo ztrácely, v poslední dekádě počet obyvatel ve všech velikostních kategoriích s výjimkou obcí do 199 obyv. stagnoval nebo se mírně

zvyšoval. /Smidary 1525 obyvatel k 1.1.2000/.

Od r.1960 do r.1990 zaznamenaly relativně nejvyšší úbytek obyvatelstva velmi malé obce /0-199 obyv./, které za dané období ztratily cca 1/3 obyvatelstva. Relativně nejnižší populační ztráty zaznamenal ve stejném období Nový Bydžov, který jako jediná obec v mikroregionu přísluší do kategorie "malých měst" /2000-9999 obyvatel/. Ve srovnání s populačním vývojem velikostních kategorií na úrovni celé ČR se však situace jeví opačně. Zatímco v ČR vykázaly nejmenší obce v období 1960 - 1990 ještě vyšší populační ztráty než stejně velké obce v mikroregionu Novobydžovsko, "malá města" na úrovni celé ČR ve stejném období populačně mírně rostla.

Nepříznivý populační vývoj Nového Bydžova před r.1989 dokládá také porovnání s ostatními mikroregionálními centry okresu, resp. sídly SPOU, které s výjimkou Hradce Králové patří do stejné velikostní kategorie.

4. Obyvatelstvo

Vývoj počtu obyvatelstva

V rámci okresu Hradec Králové patřilo Novobydžovsko spolu s Nechanickem před r.1989 k populačně ztrátovým oblastem. Od r.1960 - 1990 ztratil mikroregion Novobydžovsko cca 20% obyvatel /v absolutních hodnotách cca 3400 obyv./ Relativně nejvíce ubylo obyvatelstva v malých obcích ležících v severní, resp.severovýchodní části mikroregionu. Pouze jediná obec v mikroregionu - Kobylice zaznamenala za dané období populační růst, pravděpodobně spojený s rozvojem rolnického družstva Králíky. Absolutně nejvyšší celkový přírůstek obyvatelstva zaznamenala obec Skřivany /104 obyv./, ve které přibýlo obyvatelstvo jak přirozenou měnou tak i migrací. Relativně nejvyšší populační růst ale vykázala obec Humburky, kde v souvislosti s dostavbou domova seniorů došlo nejenom k výraznému nárůstu migračním pohybem /většina důchodců z uvedeného zařízení se v obci přihlásila k trvalému pobytu/, ale také ke skokovitému zhoršení věkové skupiny obyvatelstva. Více než 10% obyvatelstva naopak ztratily za posledních cca 10 let Kobylice, Myštěves a Zachrašťany.

Dlouhodobý vývoj počtu obyvatelstva v obcích mikroregionu
Novobydžovsko (1961 - 2000)

Obec Mikroregion	Počet obyvatel					Index růstu		
	1961	1970	1980	1991	2000	90/60	00/90	00/60
Barchov	281	267	258	277	259	98,6	93,5	92,2
Hlušice	899	779	725	705	741	78,4	105,1	82,4
Humburky	276	270	272	263	320	95,3	121,7	115,9
Kobylice	151	141	180	176	156	116,6	88,6	103,3
Kosičky	391	357	334	360	386	92,1	107,2	98,7
Králíky	448	385	410	401	402	89,5	100,2	89,7
Myštěves	301	248	225	180	140	59,8	77,8	46,5
Nový Bydžov	8163	7656	7545	7242	7279	88,7	100,5	89,2
Ohnišťany	508	450	407	335	335	65,9	100,0	65,9
Petrovice	343	289	279	222	236	64,7	106,3	68,8
Prasek	639	605	568	553	579	86,5	104,7	90,6
Skřivany	1118	1077	997	926	1027	82,8	110,9	91,9
Sloupno	626	537	499	464	452	74,1	97,4	72,2
Smidary	2245	1933	1735	1559	1525	69,4	97,8	67,9
Starý Bydžov	551	442	414	384	362	69,7	94,3	65,7
Šaplava	211	172	162	126	119	59,7	94,4	56,4
Vinary	684	581	582	511	467	74,7	91,4	68,3
Zachrašťany	373	286	234	204	158	54,7	77,5	42,4
Zdechovice	225	190	143	155	141	68,9	91,0	62,7
Mikroregion celkem	18433	16665	15969	15043	15084	81,6	100,3	81,8

Poznámka: Počty obyvatel jsou uvedeny k následujícím datům: 1 3 1961; 1 12 1970; 1 11 1980; 3 3 1991 a 1 1 2000 Zdroj: ČSÚ

Věková struktura obyvatelstva

Prognóza vývoje věkové struktury české populace je nepříznivá. V souvislosti s prudkým snížením porodnosti po r.1989 a zejména s přechodem silných poválečných ročníků do poproduktivního věku po r.2005 dojde i při nezměněné úmrtnosti k rychlému stárnutí populace. Ekonomické zatížení obyvatel v produktivním věku spojené s tímto vývojem se po r.2005 začne rychle zvyšovat.

Věková struktura mikroregionu Novobydžovsko vyjádřená indexem stáří je poměrně příznivá. Ve srovnání s celorepublikovou úrovní, ale zejména s okresem Hradec Králové, lze hodnotit populaci řešeného území jako relativně mladou. Poměr obyvatelstva v předproduktivním a poproduktivním věku je zatím zhruba vyrovnaný, nicméně v souvislosti se změnou demografického chování obyvatelstva po r.1989 lze do budoucna očekávat postupné stárnutí obyvatelstva, které by mělo akcelarovat zhruba po r.2005 - 2010.

Za posledních 10 let se ve většině obcí věkový průměr, resp. struktura obyvatel, zhoršila. Nejrychlejší "stárnutí" obyvatel zaznamenaly obce Zachraštiny a Humburky, kde se v souvislosti s již výše uvedenou výstavbou domu seniorů přihlásila k trvalému pobytu řada obyvatel - důchodců.

Vzdělanostní struktura obyvatel

V rámci samotného Novobydžovského regionu je město Nový Bydžov lokálním centrem vzdělanosti s řadou škol a některých dalších kulturních institucí, což se odráží i ve výrazně vyšší míře vzdělanosti jeho populace ve srovnání se zbývajícími obcemi řešeného území. K 3.3.1991 byla nejméně příznivá vzdělanostní situace v obcích Zachraštiny, Zdechovice, Myštěves, Vinary a Ohništiny. Je pravděpodobné, že se úroveň vzdělanosti v mikroregionu od posledního Sčítání obyvatelstva mírně zvýšila.

5. Trh práce

Vývoj míry nezaměstnanosti na Novobydžovsku v posledních dvou letech fakticky kopíruje celorepublikový trend. Nejvyšší míra nezaměstnanosti byla v daném období na přelomu roku 1999 a 2000. V průběhu roku 2000 se míra nezaměstnanosti postupně snižovala s výjimkou samotného konce roku, kdy byl zaznamenán její mírný růst. V kontextu ČR je míra nezaměstnanosti na Novobydžovsku průměrná. V rámci hradeckého okresu patří Novobydžovsko ovšem k oblastem s vyšší nezaměstnaností, přičemž v průběhu celého sledovaného období se míra nezaměstnanosti ve sledovaném území pohybovala cca 1 - 2% nad okresním průměrem.

Vzájemný vztah mezi poptávkou na trhu práce /počet volných míst/ a nabídkou /počet nezaměstnaných/ vyjadřuje další důležitý ukazatel trhu práce - počet nezaměstnaných na 1 volné pracovní místo. Vývoj tohoto ukazatele na Novobydžovsku je za poslední dva roky velmi příznivý. V průběhu sledovaného období se počet evidovaných uchazečů o 1 volné pracovní místo snížil cca na 1/4 ze 40 na 10 uchazečů. S touto hodnotou se Novobydžovsko v daném ukazateli výrazně přiblížilo jak celorepublikovému tak i okresnímu průměru. Struktura nezaměstnaných ve spádovém obvodu Nový Bydžov je při zohlednění podílu "rizikových" skupin poměrně dobrá. Ve srovnání s celorepublikovým a okresním průměrem je na Novobydžovsku pouze vyšší podíl velmi čerstvých absolventů, naopak podíl uchazečů v předdůchodovém věku a uchazečů se základním vzděláním a bez vzdělání je podprůměrný.

6. Ekonomická základna

Celou oblast širšího Polabí ve východních Čechách lze s určitým zjednodušením charakterizovat jako "starou" zemědělskou oblast s velmi dobrými předpoklady pro rozvoj zemědělské výroby. V rámci mikroregionu byla nejvyšší zaměstnanost v zemědělství v obcích na východním okraji řešeného území. Více než 50% zaměstnanost v ze-

mědělství vykazovaly k poslednímu Sčítání tři obce - Králíky, Petrovice a Kosičky. Naopak za průmyslovou obec mohou být považovány Sk

řivany, kde téměř 60% ekonomicky aktivních pracovalo v průmyslu. Obecně platí, že vyšší zaměstnanost v průmyslu a zejména ve službách byla ve větších obcích.

K 31.12.2000 působilo, resp. bylo v rámci sledovaného území registrováno celkem 2384 ekonomických subjektů. Z toho 2057 ekonomických subjektů bylo evidováno jako podnikající fyzické osoby, příp. samostatně hospodařící rolníci. Počet ekonomických subjektů na 100 ekonomicky aktivních obyvatel je na Novobydžovsku jak ve srovnání s okresní úrovní tak i celorepublikovou úrovní podprůměrný, což nepřímo svědčí o nižší míře podnikatelské aktivity v daném území. Jedním z důležitých faktorů, jež pravděpodobně ovlivnil rozvoj podnikatelské základny na Novobydžovsku po r.1989, byla nízká váha sektoru služeb, jež je s rozvojem podnikatelského prostředí obecně úzce provázán.

Zemědělství

Relativně silné zastoupení zemědělského sektoru v ekonomické základně Novobydžovska odpovídá velmi dobrým předpokladům pro intenzivní zemědělskou výrobu v této oblasti. Mikroregion Novobydžovsko podobně jako celý okres Hradec Králové má nadprůměrné zastoupení zemědělské půdy s vysokým stupněm zornění. Nejvyšší podíl zemědělské půdy vykazují obce ve východní části /Hlušice, Starý Bydžov, Vinary/. Lesnatost je v mikroregionu nízká a dosahuje zhruba 16% z celkové rozlohy území /ČR 33%/. Vyšší podíl lesů je v západní části sledovaného území.

Podle počtu zaměstnanců byly k 31.12.2000 největšími zemědělskými podniky v mikroregionu Novobydžovsko následující subjekty:

Agropodnik Humburky a.s.

Rolnické družstvo Králíky

ZEM,a.s., Nový Bydžov

Průmysl

Podle počtu zaměstnanců je v průmyslové základně Novobydžovska nejsilněji zastoupen průmysl gumárenský a plastikářský a potravinářský /obě odvětví cca 20% z celkové průmyslové zaměstnanosti/. Více než 10% zaměstnanců vykazovala výroba kovů a kovo-
dělných výrobků a také průmysl dřevozpracujících.

Největšími průmyslovými zaměstnavateli Novobydžovska byly k 31.12.2000 níže uvedené subjekty:

PML Protein. Mléko. Laktóza, a.s. Nový Bydžov

Prokeš a CO.s.r.o., Nový Bydžov

Sklárny Bydžov a.s.

NOBYKO, s.r.o., Nový Bydžov

NATURA DK, a.s., Nový Bydžov

Cestovní ruch

Region Novobydžovska má značně limitované podmínky pro rozvoj cestovního ruchu, přičemž jeho význam v rámci místní ekonomické základny má a pravděpodobně bude mít pouze doplňkový charakter. Přesto nelze tvrdit, že by rozvoj cestovního ruchu v řešeném území nebyl možný. Do jisté míry strýtým a zatím nepříliš využívaným potenciálem, který by mohl přispět k rozvoji turistických aktivit v oblasti je bohatá minulost Novobydžovska a zejména historický význam centra mikroregionu - Nového Bydžova. Na území mikroregionu se nachází celkem 30 památkově chráněných objektů, jejichž stručný přehled je uveden v následující tabulce:

Památkově chráněné objekty

Obec	Památkově chráněné objekty	
	Počet	Typ
Barchov	1	Areál zámku
Hlušice	2	Areál zámku, sousoší Madony a sv. Barbory
Měnik	1	Areál kostela
Myštěves	1	Areál zámku
Nový Bydžov	15	kostely, vojenský hřbitov, sochy, radnice, divadlo a další
Petrovice	1	Areál kostela
Skřivany	3	kostel, zvonice, zámek
Sloupno	1	Zámek
Smidary	2	Areál kostela Loučná Hora, sousoší
Starý Bydžov	2	kostel, kovárna
Vinary	1	Ukřižování

Zdroj: Státní ústav památkové péče

Školství

Školství má v centru mikroregionu - Novém Bydžově dlouholetou tradici, která je odrazem jeho významu v minulosti. S výjimkou vysoké školy jsou ve městě zastoupeny všechny stupně škol, od předškolních zařízení až po střední školy, ať už s všeobecným nebo odborným zaměřením. Základní školy se nacházejí v dalších 5 obcích mikroregionu. V obcích Prasek a Kosičky jsou malotřídky, ve zbývajících třech obcích /Skřivany, Smidary, Hlušice/ se jedná o úplné devítileté základní školy. Obec Hlušice je zároveň sídlem Středního odborného učiliště a je tak jedinou venkovskou obcí v mikroregionu, ve které se nachází školní zařízení středního stupně. Rozmístění základních škol je ovlivněno poptávkou, která souvisí nejen s velikostí obce, ale také regionální spádovostí škol v rámci sídelního systému.

Obce se ZŠ	Počet obyvatel	Počet ZŠ	Počet žáků v ZŠ	
			celkem	v 1. třídě
Nový Bydžov	7279	2	1093	105
Smidary	1525	1	192	16
Skřivany	1027	1	222	27
Hlušice	741	1	173	17
Prasek	579	*	40	11
Kosičky	386	*	35	8
Mikroregion celkem	15084	5+2	1755	184

Poznámka: Křížkem jsou označeny základní školy pouze s prvním stupněm (malotřídky); počet žáků ve školním roce 2000/2001

Zdroj: Lexikon obcí, místní šetření.

Základní školy ve venkovských sídlech hrají významnou roli při stabilizaci celého osídlení. Přítomnost základní školy, ať už devítileté nebo malotřídky, má pro rozvoj venkovské obce nezastupitelný význam. Její případné zrušení snižuje atraktivitu obce pro mladé rodiny, pro něž je často neřešitelným problémem zajistit výuku dětí v sousední obci příp. nejbližším městě. Svoji roli sehraávají venkovské školy i při utváření duchovního a společenského klimatu v obci. Riziko rušení existujících venkovských škol je v souvislosti s racionalizací celého systému školství a stárnutí populace velmi vysoké.

Zdravotnictví a sociální služby

Zdravotnická zařízení jsou umístěna ve třech největších obcích mikroregionu /Nový Bydžov, Skřivany, Smidary/, které zaujímají v rámci mikroregionu centrální polohu. Zdravotní péče je tedy dobře dostupná ze všech obcí řešeného území. Největším zdravotnickým zařízením v regionu je okresní nemocnice v Novém Bydžově se spádovostí cca 30 - 40 tis. obyvatel. Její význam tak přesahuje hranice sledovaného území a vytváří z Nového Bydžova vyšší centrum zdravotní péče pro celou západní část okresu Hradec Králové. V mikroregionu je umístěno i několik sociálních zařízení. V obci

Humburky je dům seniorů, ve kterém v současné době žije cca 50 občanů v důchodovém věku. Ústavy sociální péče se nachází v Chotčelicích a Skřivaněch. V souvislosti s postupným stárnutím populace by bylo vhodné zpracovat střednědobou koncepci rozvoje sociálních domů pro občany v poproduktivním věku, která by mj. řešila otázku kapacit a vybavenosti těchto zařízení.

Bytový fond

K poslednímu sčítání v r.1991 se bytový fond v mikroregionu Novobydžovsko skládal z cca 5300 trvale obydlených bytů. Intenzita bytové výstavby před r.1989 byla na Novobydžovsku poměrně nízká. Nízká intenzita bytové výstavby korespondovala s podprůměrnou kvalitou bytů I.a II.kategorie. Z tohoto hlediska patřilo Novobydžovsko k nejvíce problematickým územím. Naopak vysoký je podíl trvale obydlených bytů v rodinných domech. Tento fakt odráží nejen převážně venkovský charakter území, ale také souvisí s nižší intenzitou bytové výstavby před r. 1989, kdy nebyl příliš preferován rozvoj individuálního bydlení v rodinných domech. Nejlepší kvalitativní parametry vykazoval bytový fond v obcích, ve kterých se soustředila bytová výstavba v návaznosti na rozvoj zemědělského družstva představující ve své době jakýsi "pól rozvoje" dané oblasti. Relativně kvalitní bytový fond měly v rámci Novobydžovska obce Kobylce, Prasek, Kosičky, Humburky, Zachraštany, Nový Bydžov a Skřivany. Centrum mikroregionu Nový Bydžov a Skřivany měly podobně jako výše jmenované obce poměrně vysoký podíl bytů I.a II.kategorie, ale podstatně nižší podíl "nově" postavených bytů. Na opačném konci v hodnocení kvality bytového fondu stojí druhá největší obec v řešeném území - Smidary /v r.1991 pouze necelých 20% bytů I.kategorie/ a dále Šaplava, Myštěves a Barchov.

Rozvojové aktivity obcí

Rozvojové aktivity obcí zahrnují velmi široké spektrum aktivit, a proto bude v následujícím textu jejich okruh omezen pouze na zpracování základních nástrojů územního rozvoje /územní plán, urbanistická studie/ a účasti obcí na Programu obnovy vesnice. Zpracování územního plánu nebo urbanistické studie může být považováno za jeden z indikátorů aktivity zastupitelstva obce. Žádný z dokumentů územního plánování nemělo na konci r.2000 zpracováno celkem 6 obcí /Vináry, Kosičky, Ohništany, Barchov, Petrovice, Myštěves/. Z celkem 18 obcí, které mají možnost čerpat finanční prostředky na rozvoj z Programu rozvoje venkova využilo do konce r.2000 tuto možnost 6 obcí /Smidary, Prasek, Starý Bydžov, Humburky, Zachraštany, Šaplava/.

Pro realizaci rozvojových programů jsou podstatné finanční zdroje, kterými samosprávy disponují. Hradecký kraj trvale vykazuje podprůměrnou daňovou výtěžnost ve srovnání se zbytkem ČR v jeho rámci je mikroregion Novobydžovsko rovněž podprůměrný. Ukazuje se, že některé daně a příjmy se výrazně liší v závislosti na velikostní kategorii. Průměrná daň z příjmů ze závislé práce víceméně pravidelně roste s velikostí obce, což je způsobeno jak vyššími platy ve větších městech, tak tím, že větší města a obce jsou častěji sídlem /pokladnou/ podniku a současně místy vyšší podnikatelské aktivity. Opačný trend vykazují majetkové daně, které jsou nejvyšší právě v nejmenších obcích.

Závěrem si dovolíme konstatovat, že jakkoli se malé obce do 200 obyvatel zdají být ohroženy řadou zejména demografických jevů, z čistě příjmového hlediska rozhodně nejsou odsouzeny k zániku a v řadě ukazatelů a konkrétních případů dosahují lepších výsledků než větší obce či města.

ZE SMIDAR A OKOLÍ

Všem, kdo mají rádi Smidary

Můj nejšťastnější den

Science-Fiction

Ztraceni v dusném bludišti, zmoženi na téhle setmělé strusce mezi třpytnými hvězdami, ztraceni! V zamlklých vzpomínkách hledáme slavnou zapomenutou řeč, zmizelou cestu ústící do nebe, kámen, lísteček, vchod ...

Thomas Wolfe

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Na rozhraní skomírající noci a probouzejícího se dne zakroužila nad zámek hraběte Mensdorffa - Pouillyho v Chotělicích podivná vesmírná loď a začala přistávat na rozlehlé louce daleko za lesem.

Za ohlušujícího rámusu a praskajících výbuchů se na fialovém nebi blýskala červená a zelená světla a pronikala temnotou, křižující blesky ozářily oblohu, která se měnila v nachový opar.

Ze zastaralého typu vysloužilého korábu, který už před lety letoucími vyšel z kosmické módy, vystoupili dva ďábelští pasažéři.

"Tak vidíš, blbštajne, jsme tady," říká starý opelichaný satanáš mladému čertovi, "nechtěls tomu věřit. Přilítli jsme dokonce velmi brzo. Lidi ještě spí. Máš teda moc času. Zalezem zatím do lesa a hodíme si tam šlofana."

Mladý čert se rozhlížel a pak pravil: "Jasně. Já to tady d o b - ř e znám, chodili jsme sem s dědou Pavlíkem na houby, říká se tady v R a s á k u , roste tam v trávě plno křemeňáků a kozáků."

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Tak z tohohle kraje byla ta holka, krásná až k nevíře, milá a hodná, co se pak dostala do nebe, aby tam splnila svůj slib, který mně v jedné měsíční a hvězdné noci dala, nikdy tě nepřestanu milovat, ani tam nahoře ne, chtěla bych pro tebe udělat něco, co by dokázalo mou lásku k tobě, chtěla bych ti pomoci v nejtěžší chvíli, abys poznal, že jsem dýchala pro tebe ...

Znovu slyšel hlas N e j v y š š í h o n a P o s l e d n í m s o u d u , odsuzuješ se za n e o d p u s t i t e l n é h ř í - ch y , které jsi na Zemi napáchal, do h o r o u c í ch p e k e l ale za lásku, kterous probudil v jedné prosté duši a jež jí pomáha-la žít, ti vracím j e d e n d e n t v é h o m l á d í , vždy za d v a b i l i o n y v e s m í r n ý ch l e t se budeš moci vrátit domů do svého městečka a v š e c h n o b u d e z a s j a k o t e n k r á t , když jsi byl mladý a bylo ti devatenáct let, ale pamatuj, n a p o u h ý ch d v a c e t č t y ř i p o - z e m s k ý ch h o d i n .

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Leželi ve vysoké trávě a funěli slastí, nemohli se nabažít ze-le-ně stromů, keřů a tráv.

Po chvílce říká mladý čert: "To je h a v a j , vid', žádnéj b e - n g á l , žádný r v a č k y , žádný f a j r á k y , žádnéj s m r a d . Hele ty starej plavajzníku, naval mi jednu tuberiho týču, to bude berdo. No, co vejráš, nerozumíš ? Tys už dlouho nebyl na Zemi, co ? Davaj jedno fuňo, no teda jedno čvaňho, jak ti to mám říct, no tak, dělej." Čertoš mu vrazil pekelný baleniko do tlamy. "No vidíš, když chceš, že rozumíš. Moh bys mi tu rouru taky voplod-nit ? Co čumíš, brácho, prostě mi to zapal, vohřej mi ten válec, takhle to říkaj tady dole křapící mezi sebou, když chtěj připálit cígo."

Lebedili si v trávě, ruce za hlavou, z huby jim trčely pekelný trabuka, z nichž šlehaly plamínky, poletující ranním lesem jako lampionky.

Byla to paráda. Po chvílce starej čertoš tvrdě usnul, vocas se mu vobtočil kolem břízky, palici měl zabořenou a upevněnou rohama v mechu, chlupatou rukou se držel vysoký bedly, chrápal s takovou vervou, že se v Chotělicích probouzeli ti, co měli lehký spaní, a domnívali se, že v dáli hřmí.

Čertoš ležel v R a s á k u jako připoutanej P r o m e t h e u s rozcapenej v jiskřivě smaragdový trávě.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

= Byl jsi v e l k ý hříšník, n e d a l s i s ř í c t ,
t r á p i l s lidi, kteří tě milovali," slyšel zase hlas N e j -
v y š š í h o n a P o s l e d n í m s o u d u . =

(To je fakt, Ctihodnosti.)

= Neměls úctu ke kladným hodnotám.=

(Přesně tak, já to uznávám.)

= Nikdy jsi nedbal o naše slovo.=

(Je to tak, Ctihodnosti, kašlal jsem na to, bylo mi to šumafuk.)

= Tvůj život postrádal v y š š í c h v z n ě t ů . Holdoval jsi
jen obžerství, pijatykám a frejím. A co ti ještě víc p ř i t í ž i
l o , že to byly většinou ženštiny a d h e z í v n ě f l e -
x i b i l n í h o t y p u . =

(Já to vím, Vaše Ctihodnosti, ale nebyly všechny takový, byly
mezi nimi i hodný holky.)

= R o u h a l s e s . Nebrals nic v á ž n ě . Život, jenž jsem
ti daroval, byl pro tebe j e n o m f r a š k a . =

(Jasně Ctihodnosti, takhle to bylo.)

= No tak vidíš, to peklo není pro tebe n e s p r a v e d l i -
v ý t r e s t , pro takového d e l i k v e n t a a n e n a -
p r a v i t e l n ě h o r e c i d i v i s t u , jako jsi t y . =

(Je to jasný jako facka, Ctihodnosti, můj hříšnej život, to by-
lo fakt perpetum mobile. Když se to takhle vezme, tak to peklo s
tou odměnou, co jsem vyfás, ani není zas tak velká nakládačka.)

= Za čím ses to pořád h o n i l , proč jsi pořád p o s p í -
c h a l , n i k d e s neměl stání, kam jsi to vlastně stále
u t í k a l , ani chvilku ses n e z a s t a v i l , za čím ses to
p a c h t i l , víš, jak jsi svým neklidem a útěky u b l i ž o -
v a l lidem ? =

(Já vím, byl to fofr, Ctihodnosti, neměl jsem čas na ty druhý,
zasloužím si tu pátku, jen mi to nandejte.)

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Já jsem věděl od začátku, že nemůžu čekat žádný smilování, ani
jsem to Nejvyššímu neměl tolik za zlý, co měl dělat, nemoh si pře-
ce lajsknout nějaký precedens, to by dopad, kdyby takovýho sanove-
biče amnestoval, to by mu to brzo přerostlo přes hlavu.

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Pane můj, slyšel hlas nebeštanky, byl to hříšník, já vím, ale
n e b y l z l ý , udělej mu to snažší, za život můj mu d ě k u -

j u, z a ž i v o t , který byl k r á s n ě j š í díky ch v i l -
k á m , k d y s e d o t ý k a l m ě h o t ě l a a d u š e,
jsem tvoje služebnice věrná, kterou přijal do ráje, aspoň t r o -
š i č k u m u u l e h č i , Pane můj, p r o s í m ...

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

A tak se stalo, že jsem na základě ú p ě n l i v ě i n t e r -
v e n c e mé daleké lástičky dostal za odměnu j e d e n d e n
m ě h o ž i v o t a , k d y s e m ů Ź u v r á t i t d o
š t ě s t í .

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

V R a s á k u to po ránu bylo bájo, panečku, vzduch voněl
/brr, oklepal se, když si připomněl ten děsnej p u š a n v pek-
le/, ptáci zpívali, sluneční paprsky pronikaly korunami stromů do
zelené trávy, jeho ďábelskej parták si dával France Lehára a kako-
fonicky zařezával jak na pile.

Čas ještě nenazrál, lidé v neděli většinou pospávali, počkám asi
hodinku, ale pak už v y r a z í m .

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Zavřel oči a vzpomínal si na svý první chvíle v pekle. Když pro-
šel vstupní branou, na níž byl zlověstný nápis NADĚJE ZANECH, KDO
MNOU UBÍRÁ SE, čekal ho tam uvítací výbor v plným lesku, v
ďábelskejš uniformách s ohnivejš knoflíkama.

" Tak pojď, ty skotáku, už na tebe č e k á m e , " zval ho pří-
větivě dál B e l z e b u b , první náměstek L u c i f e r a ,
"tady se s tebou n i k d o m a z l i t nebude, to si piš, l e -
d a v k o t l i , h a h a h á , vid', M e f i , co ty na to, ja-
ko druhejš náměstek, " obrátil se k Mefistovi. Pak se oba pekelný ba-
fuňáři rozřehtali, jako by šlo o čertvíjakejš vtíp.

Začaly se mu vybavovat obrázky z jeho novýho působiště. Provázel
ho starejš vysloužilejš satanáš, kterýho jmenovali jeho kurátorem
a konzultantem, a seznamoval ho s osazenstvem pekla.

Sešla se tam pěkná cháska gaunerů a hříšnic všech druhů a kalibrů,
ze všech planet a galaxií.

Čertoš ho vláčel po celém pekle, aby důkladně poznal prostředí
a nasál atmosféru.

Měli to rozsortýrovaný do mnoha oddělení.

Byli tam nejtěžší zločinci, mordýři, otcovrazi, bratrovrazi, lu-

piči, viděl tam Kaina, představili mu i Jacka Rozparovače.

V politickém úseku se škvařili diktátoři, vlastizrádci, demagogové, chameleoni, korytáři, v některých poznal starý známý ze Země.

V Departmentu pro sexuální hříšníky jsme se zdrželi nejdýl.

"Tak pojď, fešáku, tady tě to bude s i ch r zajímat, " chechtal se čertoš.

Producírovali se tam kšeftaři s bílým masem, pasáci, kuplíři, majitelé masážních salónů s erosenkami, bordelmaminy s personálem i štamgasty, bezostyšný a chamtivý šlapny, co kdysi dávno sjížděly asfalt na E 55, holky, kterýťapaly v Perlovce, ale i slavný Superštětky, královna Kleopatra, děvka egyptská, Putifarka, Madame Pompadour, u kotlů jim dělaly rajóny přízemní ordinérní amatérky, který holdovaly na Zemi chtíčům místo svým rodinám.

xxxxxxxxxxxxxxxx

Pojednou se z jejich středu vyřítila stará šeredná satanáška, jejíž obličej se ztrácel v dlouhých rozcuchaných chlupech.

"Pojď na můj prsa, cucáku, ty seš tady nověj, to se hned pozná, ještě ti teče mlíko po bradě a s vocasem taky neumíš pořádný kousky. To tě ten starej hňup ještě nestačil naučit.-

A víš, k d o j s e m j á ?" vypínala chlupatou hrud' a pyšně se do ní bušila. "Hele, já ti pomůžu, ty holobrádku. Tam dole na Zemi jsi jim šeptal do vlasů ...

Manon je můj osud

Manon je všecko co neznal jsem dosud

...Tak už víš, k d o j s e m ? To si nevzpomínáš, mamlase, tos d'ál jak divej ...

Manon je první a poslední můj hřích

Nepoznat Manon nemiloval bych

...a ďáblice skuhrala: No ... t o j s e m j á ! M a n o n a L e s k o t o v á , co se tlemíš, ty bejku, už ti to dochází, vid'-"

Ted' se do toho vložil můj bodyguard: "Hele, jdi si hrát ke s v ý - m u k o t l i - a nech můjho fešáka na pokoji."

Stará chlupatá čertice, ne nepodobná ďábelský gorile, začala vřeštět jako šílená:

Já jsem m o t ý l /vy kanci/, já jsem v č e l a /přestaňte se šklebit/, r ů ž e h o z e n á d o k o s t e l a ... řvala, že se třáslo celý peklo ...

Já jsem kráska z Arrasu -

u m ř í t p r o k r á s u -

...to jste se mohli přetrhnout tam dole, vy b e j c i ...

Ďáblové se řehtali na plný pecky, až se za vocasy popadali.

Starej čertoš táhl svýho chráněnce zas o kus dál.

xxxxxxxxxxxxxxxxxx

Konečně přichází můj čas, slunce začíná hřát, starej čertoš bude v limbu celej den, možná i noc, jak ho znám. Vydám se na cestu domů.

Na kraji lesa si chtěl opláchnout kopyta ve studánce, sklonil se a v její hladině spatřil svou tvář. Lesem zazněl radostný křik. Jsem zase mladěj, kolik že mi to bylo let, osmnáct, devatenáct, mám zase svůj pozemskéj image.

Šel cestou podél lesa, až stanul na silnici. Podíval se nejdříve na pravo, kde ucítil přítomnost lidí, byla neděle, ale v domcích naproti zámku už byli všichni vzhůru, u Soukupů, u Proků, a dál u Hnátů a u Popků, jen v hospodě u Procházků se zdá být klid, vyspávali do foroty, večer budou mít pěknou fachu, bude tam tancovačka až dlouho do noci.

Pohled do Chotělic, to bylo jeho první setkání s lidským světem po té nesmírně dlouhé neskutečné době.

Míval Chotělice rád, byly blízko, velmi blizoučko u Smidar, chodívali tam pěšky, jen výjimečně jezdili na kolách, na fotbal, tancovat, na poutě a posvícení, měl tam kamarády, byly tam dívky, které se jim líbily, do chotělického lesa se chodilo na houby, nebo jen tak se projít do krásné krajiny, U Zeleného Háje vládl starý pan Procházka, bratranec smidarského hospodského Václava Pavlíka, a Franta Procházka junior se stal po letech v Praze šéfem v proslulé krčmě U Zlatého Tygra na Starém Městě, kde se scházela pražská umělecká bohéma a kdy šenkýře Procházku zvěčnil ve svých povídkách nejslavnější štamgast Tygra, velký český spisovatel Bohumil Hrabal.

Pak se otočil a vykročil k domovu.

V lukách byla slyšet lokálka, vesele si houkala na trati ze Smidar do Vysokého Veselí, už už jsem ji zahlédl a uviděl v otevřeném okně několik dívek, jak se vyklánějí, když se veselačka blížila k místu,

kde jsem stál na silnici, mávaly na mě a volaly jedna přes druhou:
" P ř í í j d' d n e s k a v e č í í r k Z e l e n ý ý m u
H á á j í í ! U t a n c u j e m t ě d o r á á n a k s m r -
t í í , t y f r á á j o s m i d a r s k e j !" Byly to Chotě-
lačky, rozevlátý a hezký a mladý, vejskaly a smály se do slunce, jako
by jim patřil svět.

Stál jsem na silnici, pozdravoval je oběma rukama a zuřivě křičel
za nimi, jako bych je chtěl zadržet.

Ale motoráček mého mládí si to šinul dál, frajersky zahoukal a mi-
zel mezi okrajovými domky Chotělic.

xxxxxxxxxxxxxxxxxx

Přešel jsem kolem fotbalového hřiště, na západní i na východní
straně silnice se rozkládaly louky, kolem obtékaly řeky, před mlýnem
vzběhla cestička ke splávku.

xxxxxxxxxxxxxxxxxx

Byla neděle, jako když ji vyšije, to vám teda povím.

Už jsem byl kousek za M e d ř í č e m , když jsem je uviděl, jak
přistávají na P i l a ř o v ě m o s t ě jako barevné vážky, lesk-
noucí se ve slunci.

Zrychlil jsem.

Byly tři, vyšly si na nedělní procházku před polednem. Hned jsem
je poznal.

Bylo to za městem, kde právě začínala příroda, na paloučku vrněla
C i d l i n a s J a v o r k o u , slunce prosvěcovalo zeleň stromů
a trávu a polní květiny na lukách; i ty dívky byly součástí krajiny,
lehký vánek jim províval jarní šaty.

" H o l a h o l a , l u k e t k y !" volal jsem radostně.

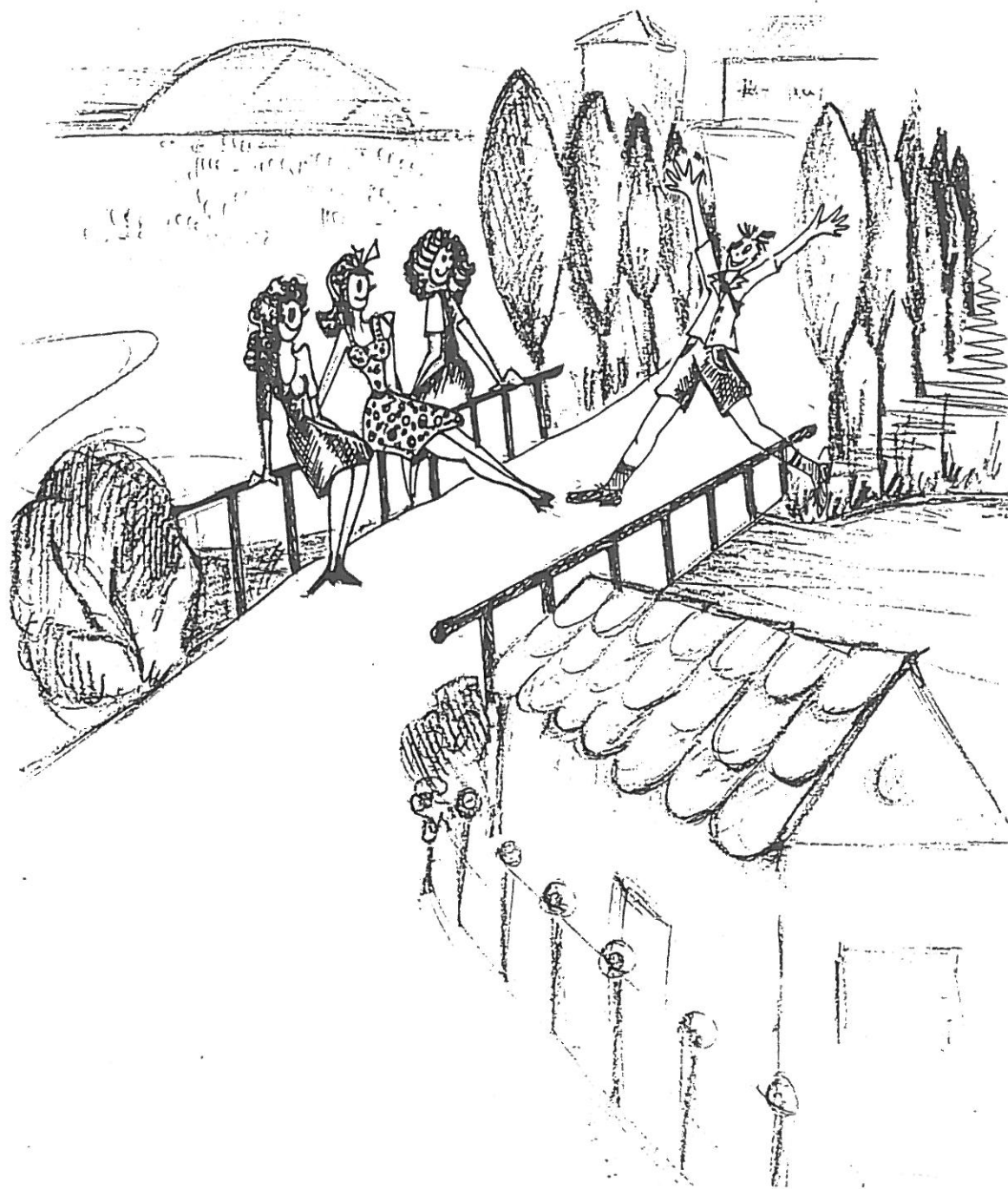
" Z d r a v í v á s Č e s k o s l o v e n s k ý ú s t a v
s l a b o m y s l n ý c h !"

" H a h o j ! Odkud to k a l í š , na tebe tak č a s n ě ?"

" Z d a l e k a , ani netušíte, lejdyny, z j a k é d á l k y
p ř i c h á z í m . Ale jsem s t r a š n ě r á d , ž e j s e m
t a d y . . a ž e v á s p o t k á v á m . C o v í c b y c h
s i m o h l p ř á t ?" Rozpřáhl jsem náruč, jako bych se chtěl
šmajchlovat se sluncem, a začal jsem teatrálně deklamovat jako kaza-
tel: " N á d h e r n ý d e n , řeky se t ř p y t í a š u m í ,
široko daleko je všechno z e l e n ě , nebe je b e z m r á č k ů ,
k ř i š ť á l o v ě m o d r ě a h l u b o k ě . . . j a k o

t v o j e o č i , " vybafl jsem na tu prostřední z nich.

"Ale d i d i , zase v a l í š , " smála se.

Byla to jedna z těch báječných dívek tohoto městečka na soutoku dvou říček, když se smála, zakláněla hlavu, mírně poklesávala v kolenou, místo chůze tančila, její smích byl nakažlivý, "byla jako číše šampaňského ve chvíli, kdy zašumí," abych použil slov básníka, jako čarovným zásahem šamana primitivního afrického kmene se všichni chlapci a muži v její přítomnosti měnili v její oddané ctitele, byla to první dívka, kterou jsem ve snu políbil.

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Jestli to tak bylo, nebo si to jen vymýšlím, to už nevím, v mládí spočíváš rád v iluzi, žiješ dvojím životem, venku i uvnitř, ve světě, který vnímáš smysly, a v říši fantazie a snů.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

" A j a k s e m á š . . . t y , k r á s ň á t k o ? " .
Obrátil jsem se na druhou z nich. Nesměle se na mne podívala. Byla to křehoučká éterická bytůstka, takový subtilní mušelínový miláček, zdálo se, že by ji Bůh Větrů svou vášní rozfoukal jako pampe-lišku na préríi, stále se růměnila a sklápěla pohled, ale za závojem řas mazlila očima své okolí, voněla jasmínem a mezi chlapci se vlnila jako Jadran.

" Z d r á v a s k r á l o v n o ! " Oslovil jsem třetí z nich. Byla to má permanentní partnerka při tancování.

" Č u s d ž ů s e . T ě v n í m á m , " pravila kámošsky. "Už jsem si myslela, že jsem pro tebe v o s k . A hele, před chvílí jsme se právě o t o b ě bavily. Byla jsem minulou sobotu tancovat ve S t a r á k u U S l á m ů . Viděla jsem tě tam, jak koluješ pořád s e s t e j n o u b u c h t o u . Nikdo z nás jsme ji neznaly, byla z jinýho rajónu. D o b ř e jsem si ji p r o h l í d l a . Pozorovala jsem vás, jak se ta tvá potáplice p e r l í l a na parketu. K d e s t u š ť o p k u u t r h ? "

"To jest ú ř e d n í tajemství, darling."

" M o c s e s t e d a n e v y - c a j c h n o v a l . Řeknu ti to n a r o v i n u , není to n i c m o c . "

"Mluví z vás, Vaše Výsosti, b l e d ů u č k á z á v i s t , " přerušil jsem ji.

Ale ona pokračovala ve stejné tónině: "No, nechci r o v n o u říct, že tu tvou novou p e ř e j vyhodily vopice p r o k r á - s u z h n í z d a , ale i s e x y se mi zdála bejt ú p l n ě n u - l o v á , jako m y š v k a - r a n t é n ě . A v ů b e c , byla to tam v o t r a v a . . š í l e n á z e j v a č k a . "

"Mně se to moc l í b í l o .

Bylo to tam v g o l d n ě . "

" A t o k e c á š , bylo tam jako v m á r n i c i . Nám se to tam e k l o v a l o , a proto jsme to s holkama sbalily a šly brzo domů."

" H a h a h a , z a s m á l i s e z b r o j n o š i ! " Znovu jsem ji popíchl. "Bylo to tam n á h o d o u . . . c u c o v - n í . "

"Hele, probereme to večír na parketu U Z e l e n ý h o H á - j e v Chotělicích," řekla smířlivě. "Přijdeš?"

" T o v í s á m d ' á b e l , " šklíbil jsem se, " n e m á m m o c č a s u , b e r u n k o . "

T a k p á č k o , j e š t ě ř i c e , a pozdravujte cestou v l a š t o v k y ! "

" B a j ! T y h o n i m í r e ! "

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Seběhl jsem po mírném kopečku s mostu, minul jsem Mrákotovic vilu, Baldův statek, poskakoval jsem, mlátil palicí na všechny světové strany, j s e m v e s m i d a r s k ý u l i c i , j s e m t a d y , m e z i s v ý m i .

Před domkem Tomášových vlála jejich dcera jako jarní pochodeň.

"Děláš mi s t a r o s t i , l í b e z o , " nasadil jsem vážnou tvář.

"Copak ti je," říká s obavami, ale s pobavením, co ze mne asi vy-leze.

"Je to s tebou č í m d á l h o r š í ."

Sešpulila pusu. " A d á l . . . "

" . . seš . . č í m d á l . . h e z č í . . "Oba jsme vyprskly v smích.

Vedle Tomášových byl v úzké kratičkové uličce, spíš spojce, která ústila N a S t á v k u přímo před továrnou, přilepený domek Rá-lišových. Chodíval jsem tam velmi často za jedním z jejich synů, Frantou, který byl mým kamarádem. Znal jsem se dobře i s jeho starším bratrem Mirkem. To byl typ mladého intelektuála, všestranně nadaného. Byl to nejen výborný student, ale i divadelní ochotník, a dokonce i skvělý fotbalista.

Za Laifrovou kovárnou, kde vládl moudrý kovář, jenž se stal i sta-rostou města /copak asi dělá jejich syn Jarda, člen naší party?/, a kolářstvím pana Tichého /co měli dceru Hanu a syna Mirka/ byl proti M r á k o t o v ě hospodě podlouhlý žlutý dům, v jehož levém křídle bydlela rodina Volechových. Z jejich tří dcer /Marie, Květa, Božena/

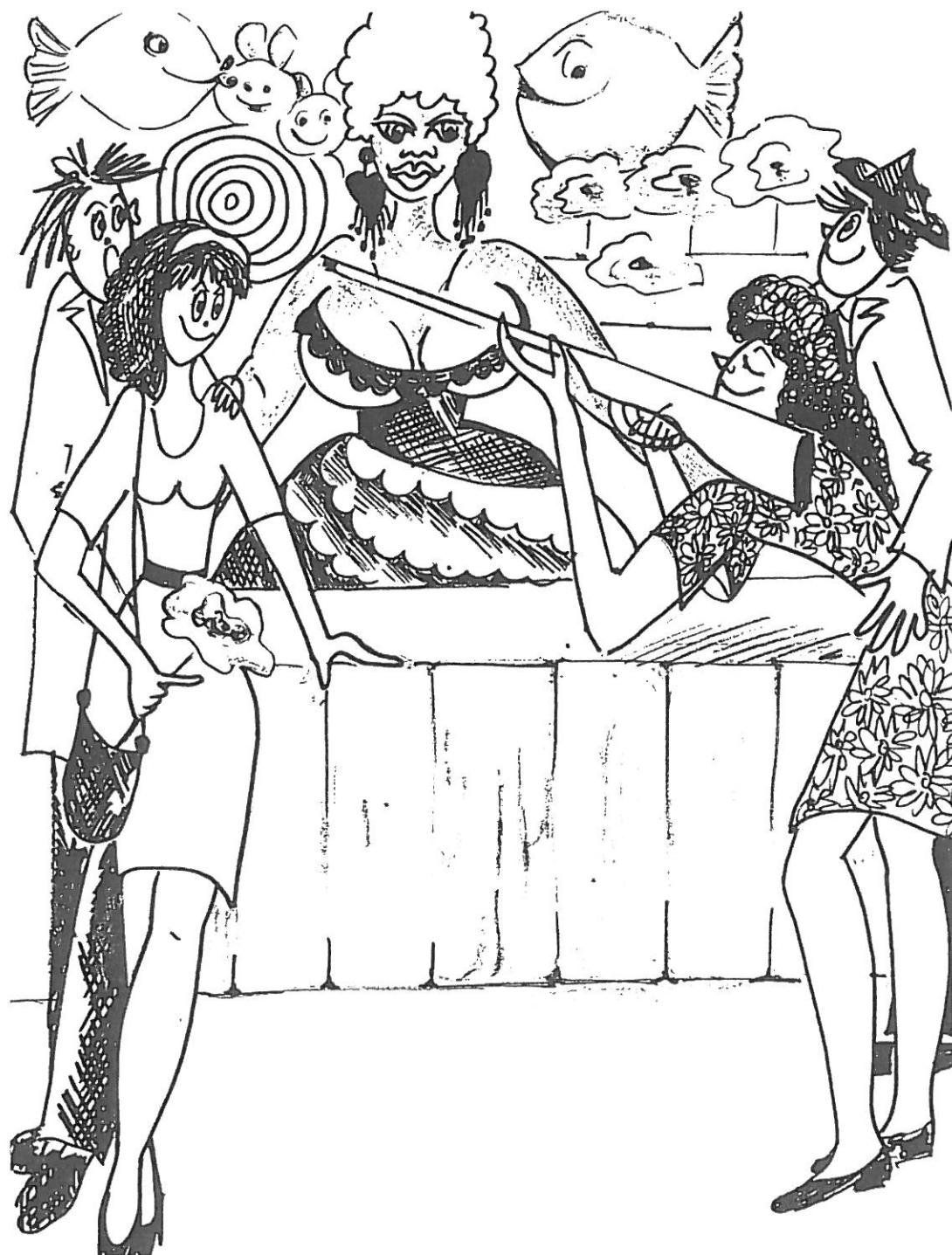
nám byla nejbližší /a to nejen věkem/ ta prostřední, veselá a usměvavá, do níž se zamiloval můj kamarád Ivan Deyl.

Květa vyšla z vrátek a volá na mě: "Hele, řekni Ivanovi, že přijdu asi v pět hodin, budeš tak l á s k y p l n ?"

"To víš, že jo, pro tebe bych byl schopen h o r š í c h v ě c í." A pak jsem dodal suše: "Za to o t o b ě se to nedá říct.- Proč jsi mě tenkrát radši n e z a s t ř e l i l a ? "

Připomněl jsem jí příhodu, s kterou jsme se navzájem stále dobírali.

Při loňské smidarské pouti se odehrála u jedné střelnice tragikomická scéna. Protagonisté: Ivan Deyl s Květou a já se svou dívkou Věrou. Jako praví gentlemani jsme dvorně nabídli dámám, aby pálily první. Věra zápasila s puškou jako s kluzkým vánočním kaprem a při

nabíjení předčasně zmáčkla spoušť a střela prošpikovala kaučukovou rybu, brčálově zelenou, dominující mezi trofejemi. Květa byla d a - l e k o n e b e z p e č n ě j š í . Střílela sice s podpěrrou, ale p r o n t o , bez váhání a dlouhého zaměřování, byla rychlá a nemilosrdná jako westernová pistolnice. T r e f i l a s e p ř í m o do hrudi rozložitě manažérky střelnice. Od jejích ňader, tuhých a pružných, se brok odrazil a s ještě prudší akcelerací profičel těsně kolem mne.

Tenkrát jsem měl n a m á l e !

Měl jsem opravdu k l i k u ?

Anebo spíš s m ů l u ?

Možná kdyby balistická křivka, určovaná Květou a oním legendárním gutaperčově pérujícíím poprsím, směřovala b l í ž k mé tělesné schráně, nemusel jsem se stát L u c i f e r o v ý m p o h ů n - k e m a mohl jsem si u š e t ř i t všechny ty patálie mezi pekelnými plameny a rozpálenými kotly pod chatrnou kuratelou opelichaného, ubožáckého čertoše, který byl pro svou servilní loajalitu F a j r á - c k é m u E s t a b l i s h m e n t u ustanoven coby můj bodyguard.

N e m o h l a s b ý t , K v ě t u š /ty dívko, co máš ráda květy, jak praví etymologie tvého jména/, š i k o v n ě j š í ? A n e - m o h l a s t o n a p á l i t t í m e l a s t i c k ý m b u z a r e m p ř í m o d o m é h o s r d c e ?

xxxxxxxxxxxxxxxxxx

A pak to šlo ráz na ráz.

Za Holmanovým obchodem /majitelka černovlasá a stále přitažlivá/ jsem přešel ústí V a v ř i c h o v y u l i č k y , Mrákotův strojírenský podnik, Houdkovo pekařství, začátek K a p r o v k y a už od Pekárkovy galanterie jsem se rozutíkal k obrysům svého domova.

Jsem na s m i d a r s k é m n á m ě s t í , naproti monumentálnímu kostelu svatého Stanislava je řeznictví Šulcovy rodiny /dvě mladší hezké holčičky/, Blažkův koloniál /tři synové, Cyril, Radomil a Pepík, mí kamarádi/, nahoře před Kopeckého řeznictvím jsem rozeznával skupinu místních seladonů, Jarda Laifr, Vašek Kynčl, Ivan Deyl, Karel Mrákota, Joska Jiránek, před domem Dobrovských se bavili Mirda Doležal, Franta Brož, Cyrda Blažek, Vlastík Motejl a Eman Dobrovský. Na druhé straně náměstí jsem zaregistroval hrozny dívek, Olina Filounková, Babákovy sestry, Věra a Lída, Olga Kučerová, Olina Řeháčková, kousek dál stála Jana Drbálková, Máňa Prokúpková, s nimiž živě diskutovali Míla Brejcha, náš pražský kamarád, Mirek Tauchman a Tonouš Kučera, zahlédl jsem tam taky Vlastu Franclíkovu, Marii Macáko-

vu, od parku přecházely ulici Jarča a Milada Erbanovy, uprostřed svých obdivovatelů, byli tam bratři Blažkovi, Joska Kodr a Pepík Řeháček, bratr Oliny, dokonce i Igor Indrák. Před Samlerovou restaurací postával hlouček místních fotbalistů, viděl jsem tam Frantu Haka, Karla Volanského, Pepíka Machka, Vaška Jelínka, Mirka Čížka, Josku Telenského, byl tam i Olda Menclík, který v té době už hrával za populární pražský klub Viktorii Žižkov.

S m i d a r s k é k o r z o ! J s e m t a d y ! D O M A !

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Obecná škola. Dívám se na budovu, v níž jsme startovali do vzdělání a do života, a s úsměvem vzpomínám /všichni klučíci v první třídě, bylo nám teprve šest let, zamilování do paní učitelky Klovové, první skupinová erotická exaltace - propánajána/.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Před knihkupectvím a papírnictvím pana Bedřicha Škavy jsem se zastavil. Tohle místo jsem měl v dětství strašně rád. Každý den jsem obendoval před výkladem Škávova obchodu, nemohl jsem se dočkat, až se objeví sešity dobrodružné četby, které vycházely na pokračování, hltal jsem je ve dne v noci, vždycky jsem si našel čas na dalšího Tarzana, cliftonku, sharkovku, buffalobillku, Boba Hurricana, čítával jsem všude, kde se dalo, i na stromě, na naší zahradě bývala třešeň, v jejíž koruně jsem sedával, na jaře a v létě, skrytý ve větvích, v šumění listů, v době sezóny v zrcadlových odlescích zrajících plodů.

Škávovo knihkupectví stálo na začátku mého vztahu ke knihám, a není pravda, že tato "okrajová", "nízká" literatura kazí vkus čtenářů, jak tvrdí učené pánové, kteří vysušují lásku ke knihám svými apodiktickými zákazy a příkazy, absurdními analýzami a rádoby machírkovskými odpuzujícími soudy, je tomu, dámy a pánové, právě naopak, tahle vzrušující četba je přirozená, výchozí, adekvátní fantazii mladého chlapce, jeho hledání dobrodružství a exotiky, to teprve později, když uzráváš léty a častějším dotykem s uměním, začneš odsouvat děj a napětí do pozadí a vnímáš v literatuře barvy a zvuk a myšlenku, okouzlují tě slova, cítíš jejich rytmus, chápeš je jako barevné tóny, jako obraz a hudbu, začínáš jim rozumět, poznáváš, že v nich je ukryt stesk a zoufalství a naděje života a nekonečnost lásky, už ani nevím, kdy jsem došel k poznání, že čtení knih je nejen dobrodružství, ale setkání s myšlenkou a putování za krásou, že číst znamená kořit se knihám jako krásným, tajemným a neuchopitelným ženám.

= "... a copak nevíš, že Bůh je medvídek Pú? večernice už jistě zapadá a rozlévá svou bledou diamantovou zář po prérii jen chvilku před tím, než se snese naprostá noc, co požehná zemi, ztemní řeky, přikryje vrcholky, zavine poslední pobřeží a nikdo neví, co koho čeká ..." =

)))) mámí nás zničehonic slova závěru bible dharmových vandráků Jacka Kerouaka víc než jejich dobrodružství))))

)))) a v té přenádherné knize Scotta Fitzgeralda o Jay Gatsbym tě přestane zajímat jeho gangsterský život a nesmírné bohatství, ale rozechvívá tě jeho velký tragický sen, ta ukrutná, touha po ztracené dívce, kterou miloval a pro níž byl schopen všeho))))

= "... myslel jsem na Gatsbyho úžas, když poprvé spatřil zelené světlo na konci Daisyiny loděnice. Ušel hezký kus cesty, než přišel k tomu modravému trávníku, a jeho sen mu musel připadat tak blízko, že se sotva zdálo pravděpodobné, že by mu unikl. Nevěděl, že je už mimo jeho dosah v tom nesmírném, záhadném prostoru za městem, kde se tmavá pole republiky valí pod příkrovem noci do dálky." =

xxxxxxxxxxxxxxxxxx

Ach, kdeže ty klukovské, rozjívené, krystalické časy jsou, Belzebube, kde je Lord Greystoke-Tarzan a džungle a Kala a Tublat a Jane Porterová, kde je Toronto a Pobožný střelec, kde jsou Jezdci z purpurových stepí, kde Hvízdavý Dan, Soví tlupa, kde je Vinnetou a Old

Shatterhand, život to byl a jeho krkolomné serpentýny a má neklidná, nepokojná mysl a touha moje po kráse, co mě odnesly daleko od vás, k prokletým básníkům, jejichž verše, spleenem potemnělé atakovaly mou chlapeckou duši a děsily ji záhadnou samotou a úzkostí:

= Vlci hubeňouři,
ochraptělá vráno,
co vás čeká ráno
ve vichrné bouři ? =

)))) a začal jsem se propadat s chudákem Lelianem do nevysvětlitelného strachu o lásku, o níž jsem tenkrát nevěděl, že může být tragická))))

= Ty růže celé rudé byly
a břechťan celý černý byl.
Jen poodejdi, a v tu chvíli
je znovu po všem, čím jsem žil. =

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

a pak Wilde a jeho věčně mladý nestárnoucí neřestný Dorian, Sergej Jesenin, milec ruské země a chuligán, z největších lyrických básníků světa, přes Hemingwayovu a Fitzgeraldovu ztracenou generaci k jejich mladším "zbitým" bratrům a sestrám, Kerouakovi, Ginsbergovi, to the last hits of Timothy Leary, k posledním hitům strýčka Tima a k tomu nejotevřenějšímu a nejotřesnějšímu literátu všech dob, Bukowskému, jehož surové knihy nemůže většina lidstva, zvláště ženy, vůbec číst..
dost ... dost ...

.... a to už směřovala moje cesta k pekelné bráně, na níž byl ten zlověstný nápis

NADĚJE ZANECH, KDO MNOU UBÍRÁ SE !

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

Na protější straně před S l e z á k o v o u restaurací se bavil Česta Malý s korzujícími dívkami. Zamávali jsme na sebe.

Česta byl Skřivaňák, ale často zavítal do Smidar. Ač o několik let starší než já, byli jsme přátelé. Pro mé vrstevníky, kteří jsme se teprve prodírali do rytmu doby, představoval Čestmír symbol swingové vlny, která zasáhla po válce i náš svět.

Měl dlouhé světlé vlasy, na hlavě široké sombrero, parádní sako po kolena a úzké kalhotové roury, na nohách boty s vysokou podezdívkou

ze surové gumy. Byl to King synkopové doby, setkávali jsme se v tančírnách, U Karásků ve Sloupně, U Ratha a v Děláku ve Skřivanech, U Rodrů v Křičově, U Zeleného Háje a U Hlavníčků v Chotělicích, v Červeněvsi U Melicharů, ve Smidarech v sokolovně a U Zajíčků, čerství, kde všude to bylo, Česta byl poslední opravdový Král swingu. Pak to začalo ničeho nic odeznívat, postupně to všichni vzdávali, odešly naše tance, náš rytmus, naše písně a hudba, dívky, které jsme milovali, náš věk.

Swingový mejdan našeho mládí pomalu končil.

Česta byl uvnitř citlivý, chápavý, s tolerantním vztahem ke svým přátelům, ale navenek se on i my všichni ostatní stylizovali do módní pózy, která měla dekorativně spektakulární charakter i provokativně zdrsnělou dikci dobového typu.

Proč je to všechno tak dávno? Česta Malý, Áda Lustig, Jirka Ouhleďa, smidarští swingaři, Karel Zechovský, Jarda Laifr, Jirka Jandík, sem tam někdy ve snu zaslechnu z neznámé dálky ten fantasmagorický rytmus, ucítím dotyk vlnění té nezapomenutelné doby, v které jsme žili a byli mladí, potápěli se a vynořovali a smáli s dávnými kamarády a slunečnými dívkami našich snů.

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

Podíval jsem se nahoru po náměstí. Od Kopeckého řeznictví právě přecházela důstojně skupina pánů, v níž jsem rozeznal řídícího učitele Jana Páda, městského strážníka Václava Mejstříka, majitele hradčanského truhlářství, Václava Lorence, náčelníka Sokola Antonína Doubravského .. a .. mého ... otce. Před radnicí se u nich zastavil na chvíli vysoký muž, urostlé postavy a mužného vzhledu, hned jsem ho poznal, byl to právník Dr. Ivan Javůrek, vždycky mi připomínal italského herce Marcella Mastroianniho.

Nechal jsem všeho přemítání, proběhl jsem kolem našeho domku,
"t a t í í , t a t í í !"

"Dobrý den, pánové ! Ahoj tati!"

"Co jsi tak urččený ? Koukej přijít brzo domů na oběd, ať na tebe nemusíme čekat."

"Jasně. Přijdu."

"Já tě znám."

"Neboj, tati, d n e s k a přijdu včas, uvidíš. D n e s k a j e m ů j n e j š t ě j š í d e n ."

Táta, můj spořádaný a poctivý táta, se pochybovačně usmál na svého

nezdárného syna.

"Máme dost času, tati, já se ještě momentík líznu smidarskými bulváry a budu doma vcukuletu. Už se těším, jak mámu překvapím svou dochvilností. Slibuju, že zasednem přesně, kdy budou v chrámu Páně svatého Stanislava zvony vyzvánět právě poledne." Privil jsem teatrálně. "Ostatně ségra .. pardon .. sestřička .. je taky ještě venku. Zahlédl jsem je, jak zatačely s Milkou Palounkovou, Vlastou Franclíkovou, Lídou Babákovou a Máňou Macákovou kolem S l e z á k o v y hospody, asi šly k P o d h r a d u nebo dál do přírody, co já vím, ke splavu a na luka."

"Tak ahoj , tati. Na shledanou, pánové."

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Z chodníku na druhé straně náměstí na mě volal Zdeněk, nejmladší z trojice bratří Vlků:

"Hele, dneska není fotbal," říká mladý vlk, "co kdybychom šli po obědě na Starou řeku? Co ty na to ?"

Několikrát jsme tam byli chytat ryby.

"Zdeňo, já dneska nemůžu."

"Co je?"

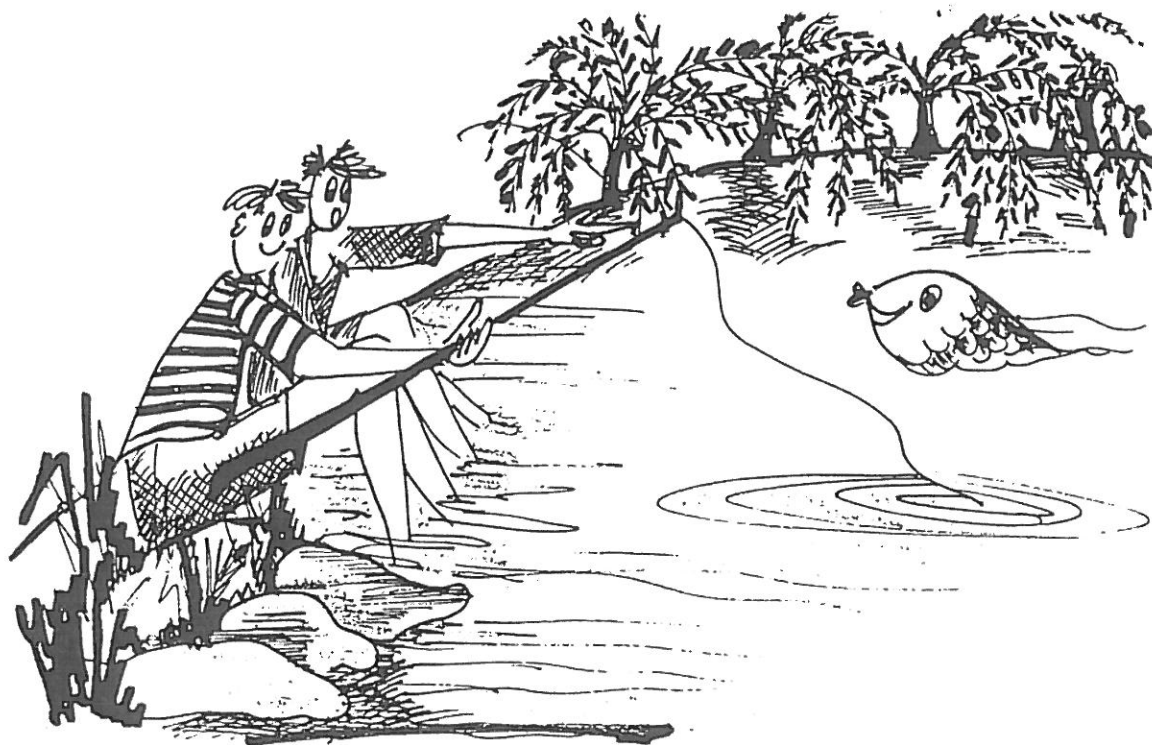
"Nemám čas."

"Co děláš tak důležitýho?"

"To je právě to, že nic. A nemůžu to stihnout."

"Jasně. Kapišto. To chápu, musí to bejt hrozná fuška - jen tak se flákat ke stravě. To ti musí dát zabrat, faktys."

Díval jsem se přes něj, slyšel jsem v dálce padat vodu u splavu, pojednou jsem zase stál u řeky, která se svíjela ve slunných

lukách jako starý obrovitý had, nevěděl jsem, jak bych mu to řekl, co všechno bych dal za chvilku, za ten záblesk, když jsme nahazovali klukovsky spíchnutou udici a čekali, až zabere ryba, uprostřed syrově nádherné přírody, skryti na břehu pod letitými stromy v zarostlých keřích, v neprůhledných tajemných zákřutinách, s pocitem ilegálního rizika, že budeme přistiženi neúprosným porybným. Jak mu mám vysvětlit, že každá vteřina pobytu v mém městečku je pro mne nesmírně drahá.

Znal jsem Vlkovu rodinu dobře, bydleli v prvním poschodí Matysova domu na náměstí proti kostelu, denně jsem tam chodil také za Ivanem Dylem do jejich truhlářství. Vlkovi měli tři kluky, nejstarší Ota byl stabilním členem naší party, prostřední Vlasta byl mým spolužákem, nejmladší Zdeněk mezi nás velmi brzo zapadl, když pak dospěl, hrával s námi za Smidary fotbal a hokej, byl to mrštný brankář, udivující výborným postřehem, jejich otec byl policistou, později i vrchním strážmistrem na místní městské policejní stanici, ke kamarádům svých synů měli s manželkou velmi přátelský vztah.

"Tak nejdeš?" přerušil mé uvažování Zdeňkův hlas.

Podíval jsem se mu přímo do očí.

"Nezlob se," řekl jsem váhavě a tvářil se omluvně, "já opravdu musím zařídit spoustu věcí. Ale slibuju, že příště hned zrána zmizíme v té džungli u S t a r ý ř e k y . . . "

"Víš, co?" pravil Zdeňka suše: "Jdi se bodnout na Macháčkův palouk."

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Přešel jsem zpátky ulici a zamířil rovnou domů.

Z vrátek našeho domu vyšla slečna Hájková, která u nás bydlela v podnájmu se svou matkou.

Pozdravili jsme se.

"Kdypak si zase zahrajeme žolíky?" zasmáli jsme se. Někdy jsme na to vzpomínali. Bylo to v pětáctýřicátém v květnu, když končila válka, u nás v domě bydleli ruští vojáci, dva důstojníci a dva vojíni. Každý večer jsme s nimi hráli žolíky. A víte, že nás bývalo až osm devět u stolu. Kdo prohrál, toho vojáček poznamenali na čele sazí z kamen, všichni jsme měli radost, oni že unikli smrti na frontě, my zase ze svobody, a taky protože všichni sedíme v teple uprostřed smíchu, výskání a zábavy, kdy poražení byli "cejchováni" černým "mazokem", v atmosféře, na níž oni už zapomněli.

Aninka Hájková nikdy večerní partie karet nevynechala. Hráčka to byla náruživá, to vám povím, vzpomínám si s jakou vervou a napětím lízala kartu s balíčku, vstala si přitom a lákala: " Ž u l i . . . ž u l i . . p o j d' ! " A když se opravdu objevil J o l l y J o k e r , všichni jsme křičeli, jako by se nám na Maracaná podařilo ve finále mistrovství světa vstřelit brazilským kouzelníkům vítězný gól.

xxxxxxxxxxxxxxxxxx

Z pootevřených vrátek najednou vyrazil N e r o , náš psík. Oba jsme se rozletěli k sobě vstříc, štěkal, skákal na mne, cenili jsme na sebe zuby jako dva šílenci, tak ty mě vítáš doma, jak ses měl, ty kluku ušatá, a drbal jsem ho za ušima, snad Nero ve své zvířecí dušičce cítil ve shledání něco podivného, že vrčel a zběsile štěkal, jako by vítal ztraceného pánička, který se vrací odkudsi z nesmírné dáli, jako by tušil, že mě zas dlouho neuvidí, tak už toho nech, nono, už na mne neskákej a neštěkej, šadap, sklapni tlamičku, ty se jednou uňafáš, víš, že jsem ti vždycky říkal, abys tak nevyváděl a tak zuřivě neštěkal, že jseš jen obyčejnej malej hafánek, že se tě stejně nikdo nebojí, víš, nic se nesmí přehánět, blboušku, ani strašení, ani radost, tak už dost, já mám taky radost, a větší než ty, ani nevíš jakou, hrozně velikánskou, pejsáнку, ale už toho oba musíme nechat, víš, v nejlepším se má přestat. Pojd', jdeme se podívat na paní domu.

Vlétli jsme současně do vrátek, vráželi jsme do sebe jako opilí, pořád se mi pletl mezi nohama.

xxxxxxxxxxxxxxxxxx

" N o n ó , " vítala nás vládkyně kuchyně, "vy se hrnete jako velká voda, to je rámusu, no tak už buď zticha, Nero, není slyšet vlastního slova."

Stál jsem ve dveřích a zíral na mámu jako na zjevení

" M a m i m a m i m a m i m a m i , . . , " drmolil jsem.

"No, copak je?"

Teprve po chvílce říkám: " C o p a k n á m a s i . . n a - š e . . s t a r o s t l i v á . . m á t i . . d n e s k a . . . p ř i p r a v i l a k p á p u ? J e n e d ě l e . . p o - z o r . . p o z o r , t o j e d e n s v á t e č n í . D o u - f á m , ž e s t o , m a m i , v z a l a v p o t a z . " Pak jsem zesílil hlas: "Mám hlad jako vlk." A pokračoval jsem, " j a k á p a k . .

b u d e . . p o - l i v - č i č - k a ? T o j s e m t e d a
z v ě d a v . " Protahoval jsem slova jako texaský ranger.

"Hádej, můžeš třikrát," přistupuje na mou hru máma.

"Knedlíčková?"

"Samá voda," vrtěla hlavou.

"Hrachová?"

"Přihořívá."

" N o n é ! S n a d n é ! B r a m b o r o v á ? "

" H ó ó ř í í ! T r a m t a r á á ! směje se máma jako malá
holka.

" T ě p r s a ! B r a m b o r a č k a ! " explodoval jsem.

" A ..mami ..mami ..hele..dallas tam ..dallas tam.. k r o u p y ? "

" To víš, že jo," pokyvuje hlavou šťastně máma. "A přidala jsem
tam taky ... h o u b y . "

" B r a m - b o - r a č - k a ! Vždyť je to j a s n ý ! Já
dyliňák ! Že jsem to nepoznal ! Vždyť to tady voní ! Málem mně to
r o z t r h á ch ř í p í n a c u c k y !

.. A co .. dál..mami .. co bude další .. chod ? "

"Dneska .. máme .. máme .. s v í č k o v o u !" hrála taky máma.

Rozklepal jsem se jako ratlík. "..A je ..jako ..sametová, mami?"

"To víš, že jo."

" A knedlíky..knedlíky..jsou..houskový? .. A kapánek ..tvrdší ..
vid', mami,.. ne ty ..měkký..nadejchaný .. vyhnany kvasnicema..na
ty nejsem všetečka."

" To já už dávno vím, můj chlapče, na co seš všetečka. A co vy
všichni máte rádi. A přichystala jsem k tomu ještě ..b r u s i n -
k y . "

" O j o j o j o j o j !! N o n é ! M a m i m a m i m a m i ,"
jektal jsem zuby, "ty seš ..prostě.. b o ž í . " /Jako by při tom
slově tam vysoko nahoře zahřmělo./

" A pak na závěr, kdo bude mít chuť, jako třešinku na dortě,
jsem vám udělala několik ... p a l a č i n e k . "

" N é .. n é .. p a - l a - č i n - k y .. p a - l a - č i n -
k y , " odsekával jsem staccato, "to snad není pravda ..a mami...
mami.. jaká je k tomu .. zavařenina ?"

"Přinesla jsem ji ze sklepa, ale byla už poslední."

"No ..a jaká.. mami.. jaká ?"

"No přece.... m e r u ň k o v á !"

" N é é . . n é é . . n é é . . ! M e - r u ň - k o - v á , ..
n é é . . n é é . . , " bečel jsem jako roztoužený skopec.

" P a l a č i n k y .. a . . m e r u ň k o v á . . z a v a -
ř e n i n a ! Ať žijou m a r h u l e ! V i v a t a p r i -

c o t s ! H u r á ! "

Do toho štěkal Nero.

Pojednou se otevřely dveře a do kuchyně vstupuje otec s druhou ratolestí rodiny.

"Co tady magoříš? Křuplo ti v kokosu?" ptá se starostlivě sestra. "Je tě slyšet až na chodníku. Vřískáš, jako když tě napichujou čerti na vidle."

"Hele, sestřičko. Tohle sem dneska netahej. Nech laskavě Lucifera a Belzebuba v jejich smradlavý díře ... a pak... vždyť ani nemůžeš vědět, jak to v pekle vypadá, nemáš takovou fantazii."

"Hlavně, že ji máš ty."

"To tedy jo, holčičko."

"To teda určitě."

"Víš co? Necháme toho. Nebudeme si kazit dnešní zlatej den. Jsme všichni doma. I Nero je tady. D n e s k a j e m ů j n e j š ť a s t n ě j š í d e n . "

"Tobě se vždycky viklala mícha, ale dneska tě někde venku musela trknout traverza," neodpustila si poslední slovo sestra.

"Tak toho nechte," vložila se do toho máma, "ať můžeme začít jíst, dokud je to teplé."

Když jsme pak všichni zasedli k nedělnímu obědu, říká spokojeně máma: "Tak už vás mám konečně všechny pohromadě." Na tváři jí září šťastný úsměv, na který jsem potom už nikdy nezapomněl.

Máma byla vůbec největší optimistka, s kterou jsem se v životě setkal. Vždycky poznala, když se ti něco nedařilo, když tě něco trápilo, škola nebo láska, nepřestala tě povzbuzovat a milovat, i kdybys klesal třeba ke dnu. Jejím největším štěstím bylo, když měla celou rodinu doma, objímajíc ji láskyplným pohledem, když jsme seděli všichni za stolem a pochutnávali si na jídle, které pro nás připravila.

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Seděli jsme na stavidlech, jemný svit měsíce a hvězd ozařoval splávek, ticho noci podmalovávalo šumění řeky a stromů.

Dívala se mi očí: "Zahrajeme si naši hru. Ano? Jen chvilku. Povídej, povídej, slyšíš, povídej."

"Co mám říkat? Vždyť už to všechno znáš."

"Ale jdi. Jako včera v noci a především a týden předtím

a všechny měsíce, co uplynuly, vždyť víš, povídej, povídej, že jsem nejkrásnější hvězda," prosila očima, "já vím, že už to pak nikdy neuslyším, až bude mládí pryč, chci si to pamatovat celý život."

"Proč mlčíš?"

"Seš nádherná matná duha na obloze," začínám poslušně.

"Proč to říkáš tak bezbarvě? Nevnímáš noc, měsíc a hvězdy?"

"Jsi vábnička odkudsi," přidal jsem na intenzitě, "na horizontu bárka seš, vibrující šance, silueta poletuška.."

"No né ! Tak mluv, říkej, co jsem."

"Seš mafiózka chvění," šlápl jsem na plyn. "Seš Doña - Corleone - Kmotra impresionistického PŘIMYKÁNÍ."

"Šmarjá."

"Jsi mysterium do dálek rozdychtěné .. což je ostatně specifikou každého uměleckého díla, jako jseš ty, madam."

"No né, panenka skákavá !"

"Potkal jsem tě v kouři lásky, pověz mi, proč se ti vždycky v praskotu plamenů oči orientálně zešíkají ?"

"Ježkovy voči !"

"Proč je chlapec - muž ve styku s láskou sentimentálně banální a klukovsky zdivený? - A proč dívka-žena bezkonvenčně zkočičí a zavoní australskou buší?"

"Šmarjájózef - ty mě dneska bereš hákem."

"Jseš Marléna - Modrej Anděl," vychrlil jsem na ni, "Markéta, lyrička kaméliová, Džouzefína Beiker, kočkodán eluzivní, medojedka, zpola osítovaná, ofiltrovaná zpola, MILUNKA SAMETOVÁ".

"Ne abys přestal."

"Seš souhrn barev a stínů, perpetum mobile sykotu lásky, Helenka seš, ostrovačická naivka, Desdemonka, ta ČÍČA BENÁTSKÁ, Manon z Arrasu - umřít pro krásu, to seš celá ty, Mahulena, Tátána, Markétka Faustova, Líza ..."

"Kam na to chodíš?"

"Chvěje se země jako harfa v písních při doteku tvých nohou? Je to pravda, je to pravda, že tvá láska putovala věky a světy a hledala mě ?"

"To je pěkné, to zní jako hudba. Ty seš ale embryo. Ty si vymejšlíš."

"To já ne, to je Tagore - Zahradník."

"K e c á š , to já vím."

"A teďko zase já, ano? Já vím, že nemluvíš pravdu, že lžeš, jako když tiskne, ale přesto - a teď poslouchej dobře, mám tě

ráda, nepřestanu tě mít ráda do konce svého života, a je-li nějaká věčnost, i tam tě bude milovat."

Zvrátila hlavu do hvězd a měsíce.

"Bojím se, strašně se bojím o tyhle chvíle, jsem šťastná tvými slovy a večery s tebou, vím, je to jen vypůjčený čas, nic z toho není a nebude pravdou, ale chtěla bych ti jednou všechno vrátit, za tu poezii krásnou a vylhanou a ztracenou, chtěla bych tě zachránit od něčeho zlého, co jednou, tuším, tě potká, nebo alespoň zmírnit tvůj neodvratný úděl."

"Až mě d e s í š dnes večer, jak jsi v á ž n á a s m u t n á ."

"To se ti jen zdá."

"Já to poznám, máš slzy v očích."

"Ale jdi ..."

= A mluvíš-li smutně

Jsi smutná sasanka

Krásné rozmarné dítě milované =

"Hm, toto je pěkné.."

"To je od jednoho velikananánského básníka."

"Víš, že bych si ráda od něho něco přečetla? Ale nesměla by to být žádná tlustá bichle."

"Provedu. Přinesu ti jeho nejlepší dílo. Neboj, je to slaboučká knížka, ale uvidíš jak ti ty verše budou brnkat na duši jako na kytaru."

"Už se těším. Jak se jmenuje to dílo?"

" A l k o h o l y , miláčku."

"S tebou není rozumná řeč, seš tatrman, děláš si ze všeho psinu, nic ti není svaté."

"Máš pravdu, proto taky tak dopadnu. Víš ty ? Mé krásné rozmarné dítě milované .. Ale ta knížečka se fakticky jmenuje A l k o h o l y ."

Rozesmála se a byla krásná a mladá a melodická jako ta noc u splávku.

Jejich hra končila vzájemným vyznáním velké lásky.

"Ty seš můj máčo škublej, milovanej."

"A ty seš má dívenka Ca Ca. ! /Jejda. Kroutila hlavou/.

"A ty seš báječnej magóres a říděj tě z pakárny radarem."

"A ty seš берушка Bu Bu a motýlek Vau Vau." /Jeminkote. Obracela oči v sloup./

"A ty seš šáša počmáranej."

"A ty slečinka Fi Fi. A Žblabuňka Kvak Kvak. A Žabička Žblunk Žblunk. /Achichouvejjemináčku./

Ťukala si významně na čelo, smála se, zlaté hvězdy se jí odrážely v očích, vodopádek padal do stříbrné fialové tůňky a noc byla čím dál tajemnější.

= Jsi napůl moje dívka krásnooká a napůl sen ...=

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Díval se pořád dolů, jak se Země měnila v malou kuličku, která se scvrkávala, až se rozplynula ve vesmíru.

Zachvátil ho pojednou smutek, strašlivý lidský smutek malého venkovského kluka, který ztrácí svůj ráj.

"Neboj, padrone," utěšoval ho pekelník, "za dvě stě bilionů járů se zase vrátíme. Žádný strachy, to ufrkne jako voda v tvý Cidlině. A zase budeš zpátky v tom nanicovatým městečku, kde se stejkaí dvě říčky, jak vo tom furtónés žvaníš, zase přistaneme s naším ďábelským kočárem za chotělickým zámekem, a já se zašiju v Rasáku a budu tam schovanej a budu na tebe čekat, až se druhej den zase vrátíš ze svýho mládí, roztočíme vrtuli a poletíme zpátky. Ty se aspoň můžeš na co těšit, ale já už jen na ten náš pekelněj sajrajt. Ale neboj, zase bude čuryňa, zasejc budem smrdět jako kanci, skákat skrz fajráky a přes kotle a řvát a mečet a mlátit se vocasama."

Říkal jsem si v duchu, nebuď smutnej, za pár bilionů let se s čertošem vrátíš, hodíme si lehára v Rasáku, v tom zeleným, chladivým a průzračným ránu, kde ve vysoký trávě rostou křemeňáky, kozáky a bedly, a budem zasejc báňat pekelný trabuka a voďfrkávat jiskry, který budou poletovat po lese jako malý lampionky, a starej satanáš se zašije v Rasáku na celej den a noc a zachrápe, až lidé v Chotělicích budou myslet, že nad lesem hřmí, a bude na mne čekat, až se vrátím z tý pohádkový cesty domů. Tam bude zase máma a táta a sestra, domek náš a zahrádka se západy slunce a hafánek Nero a zase tam budou mí kamarádi, Ivan Deyl, Mirek Tauchman, Tonouš Kučera, Míla Brejcha, kluci Vlkovi, Ráda a Pepík Blažkovi, Pistolník Cermánek, Jarda Laifr, Jirka Jandík, Zdeněk Zástěra, Sláva Samler, Zdeněk Tyrychter a Joska Kodr, a zas tam budou všechny ty nádherný ulíbaný lásky, zas budeme žít ten báječnejš život v městečku u dvou říček.

A starej čertoš nadskakoval v rozvrzaný vočouzený kabině, přehazoval řídící páky rukama, nohama i vocasem, rejdl s pekelným kastrólem galaxiemi, povykoval do burácejících výbuchů, vytáčel závratný vývrtky, z bujnosti a posledních zbytků pocitů volnosti to řezal vesmírem, byla to divoká, ďábelská túra, letěli jsme a kufrovali jako bez cíle, ale starej satanáš znal dobře cestu do pekel.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Tam dole, hluboko v bezedný azurový propasti, se mrňala kulička, motala se jako opilá, na jejím povrchu tančili podivní tvorové své bláhové, pošetilé tance.

Tam kdysi dávno, před biliony roků, když jsem ještě žil pozemským životem, bylo místečko, co jsem miloval nade vše - můj domov a taky mů mládí.

xxxxxxxxxxxxxx

Prameny:

V textu je využito veršů i prozaických pasáží následujících spisovatelů: Thomas Wolfe, Vítězslav Nezval, Jack Kerouac, Scott Fitzgerald, Paul Verlaine, Dante Alighieri, Rabíndranáth Thákur, Guillaume Apollinaire.

Ilustrace: Mgr.Radka Vaníčková - Krahulcová

ŽIVOT SPOLEČENSKÝ

Byl ve Smidarech dosti pěkný a živý. Řemeslníci měli své cechy, scházeli se v cechovních schůzích každého čtvrt roku. Měli i výroční své cechovní schůze. Potom se pravidelně scházeli ve svých " domech šenkovních" a tam se probíraly při holbě dobrého smidarského moku záležitosti, týkající se jejich řemesel a také věci obecní, ba i politické. I když ty posledně jmenované byly záležitostí vrchností, bylo by omylem si myslit, že náš řemeslník, domkář, obchodník i poddaný člověk byl o tyto věci zcela bez zájmu. Pravda: byla robota, poddanství, národ byl hospodářsky slabý, poněvadž slabí byli jedinci, národně skoro spal, politikou se málo nebo vůbec nezabýval. To u nás trvalo víc než 200 let a někteří naši velcí lidé ještě ve 2.polovině 18.věku pochybovali, že se náš národ postaví zase na vlastní nohy. Vždyť ještě Dobrovský psal německy. Teprve Jungmann kousl ještě do hodně kyselého jablka - obrodit a na své vlastní nohy postavit náš jazyk. Napsal slovník českoněmecký, tvořil nová slova ... Než - to už bychom se dostali do dějin české literatury a jejího obrození a my chceme zůstat ve Smidarech a procházet se jejich historií. Koncem 18. a počátkem 19.století bylo možno teprve zanotovat: Zornica vychází ...

Napsal jsem v závěru 399. roku našeho městečka, že Smidary měly mezi povodněmi, požáry, vrchnostmi i své básníky a veliké na ten čas vlastence, kteří poklekli a pozvedli náš ubohý jazyk vysoko, vysoko nad hlavu a vyzvedli opravdu natolik, že jeho sláva se dnes a to není žádná nadsázka- rozšířila celým světem a shledáte se s ním všude, ve všech i nejvyšších orgánech světových zní - kéž zní jasně, svobodně, jak zvon kovově. Vždyť i některá díla našeho smidarského básníka Karla Sudimíra Šnajdra byla přeložena do němčiny a angličtiny. K.S.Šnajdr byl náš, oženil se u nás, žil mezi naším lidem a je náš dosud. Má v našem městě pamětní desku na domě čp.16, kde žil a pracoval a odpočívá mezi Smidaráky na zdejším hřbitově, kde mu "Řemeslnická beseda" vztyčila náhrobek. Byl justiciářem /právním/ na smidarském panství. Zemřel roku 1835 - raněn byv mrtvicí. Po jeho smrti umlkl poněkud vlastenecký ruch u nás. Knihovna, která byla založena už roku 1820 ve Smidarech, ztratila opatrovníka, půjčené knihy se neodváděly a knihovna zůstala bez

knih. Po roce 1840 přichází do Smidar Jan Šantl, rodák poděbradský. Byl to člověk velmi vzdělaný, studoval filosofii a práva v Praze a byl roku 1830 starostou města Poděbrad. Potom se stal justiciářem na panství v Dymokurech a později ve Smidarech a Skřivanech. Roku 1948 byl zvolen poslancem do vídeňského říšského sněmu. Šantl si u nás brzy našel vlasteneckou společnost a utvořil tu "kroužek vlastenecky smýšlejících občanů". Odebíraly se české noviny a časopisy: Květy - Česká včela, České noviny, Pražský posel, Paleček. Roku 1844 byla po druhé založena knihovna. Hned prvním rokem se sešlo darem 125 knih a na 47 zlatých. Čtenářů přibývalo, přikupovaly se knihy a už roku 1848 - tedy za 4 roky měla knihovna 637 svazků a hodně čtenářů z celého okolí. A tato čtenářská společnost rostla utěšeně rok od roku. S národním obrozením roste i vlastenecký ruch našich vesnic, městeček a měst, knihovny se plní Hálkem, Kolářem, Nerudou, Čelakovským, později Sovou, Březinou a Havlíčkem, pak přicházejí sociální romány S.K. Neumanna, vesnický román, historický román atd. Knihovny ovšem prodělávají změny. Rostou a sílí v dobách klidu, zvláště když mají pečlivou ruku knihovníka, prodělávají stagnace v dobách útisku, živoří, když se o ně nikdo nestará a řídnou v dobách persekucí. Co jen čistek prodělala naše smidarská knihovna. Zmizelo Rakousko - Uhersko a zmizely i knihy plny ód na ně. Přišla republika, klid, budování, pohoda. To hned knihovny poznaly a poskočily vpřed. Přišel Hitler! Nová čistka - knihy se uklizely, příhrady plnily se knihami a časopisy německými. Přišla druhá republika 1945. Zase čistka a zase nové knihy. Zase doba kouska sluníčka a když se podíváme na rok 1962! To je ale pokrok, co? To je knih, to je besed se čtenáři. Máme hodně čtenářů. Vypůjček je mnoho. Ve Smidarech byla velmi pěkná knihovna Řemeslné besedy, která dnes splynula s obecní naší knihovnou. I duchovenstvo mělo svou pěknou knihovnu a spisů opravdu různých. Sháněl jsem se po ní. Není jí více. Než pěkné knihovny mají naše školy: učitelskou i žakovskou. Dobře - vždyť kniha je přítel, který nezradí a každý spisovatel do ní dává kousek své duše, svého srdce, kousek sebe. Tenhle přítel je, milý čtenáři, nejvěrnější. Čtenáři jsou šťastní lidé a čtenář pilný, přešťastný člověk. Znáte největšího nepřitele knihy? Řeknete čtenář nedbalec, nemající rád knihu, ten, kdo s knihou surově zachází poškozují ji a já nevím, co ještě řeknete. Je to všechno pravda, ale ten co řekl, že byla, je a vždy bude cenzura, řekl nejsvětější pravdu. Odstraňovat závadné knihy - třeba za Rakouska! Byla to chytrost? Ne - velikánská hloupost! Vždyť přece ovoce zakázané nejvíce chutná. Když spisovatel se pohrží v myšlenku a nechává mluvit své srdce, pak neví nic o ničem jiném než

o problému, který právě řeší. Možnost vyjádřit svou myšlenku slovem, které jí právě patří - toť - lidé, svoboda! Censor je opak - škůdce svobody. A tohle řekl krásně, je to už dávno a dodnes to platí, náš Kollár: Svobody, kdo hoden, svobody zná vážit si každý. Ten, kdo do pout jímá otroky - sám je otrok.

Rok 1848. Zakládání Besed po vzoru Besedy pražské z roku 1845. I u nás založena a pěkně přispívala k zvelebení života společenského, ku vzdělávání a osvěžování citu národního. V Besedách se deklamovalo, zpívalo a tančilo, hrála se divadla, četly se časopisy a poučné knihy. U nás už určitě pilně pracovala v roce 1861. Skočme si trochu a přenesme se o 100 roků a najdeme ve Smidarech zkratku OB - Osvětová Beseda: Co tu dělá? Stará se o přednášky, koncerty, divadla - no prostě vzdělání a osvětu lidu. Vždyť: vědění je moc - dodejme dvě věci: trvalá moc a za druhé: V práci a vědění je lidstva spasení.

Rok 1864. Utvořil se Spolek divadelních ochotníků. Hybnou jeho pákou byl hospodářský příručí František Řehoř. Měl hodně členů a dost herců, herců velmi dobrých. Co od těch dob vystřídal předsedů - to není tak důležité. Co ale sehrál divadelních her. Možná, že 1/2 tisíce. Snad více. Byl doma na "Radnici" v čp.106 a měl slušné jeviště, dobře vybavenou garderobu rekvizitami, pěknou divadelní knihovnu. Oponu maloval akademický malíř Dyck. Na této scéně se hrálo až do roku 1936, kdy Spolek divadelních ochotníků tehdy už Vrchlický se spojil s tělocvičnou jednotou Sokol a celé divadlo našlo nový domov v čp.12, nové předsedy, nové herce a hrály se nové hry, ale také staré divadelní kusy. Hraje se dodnes. Hraje se dobře. Dnes slouží lidu lépe, také drobnému lidu školnímu, nevyjímaje. Byl bych ale nevděčným, kdybych se nezmínil o divadle dělnickém, které mělo také svou scénu, své předsedy, své herce a svůj domov v hostinci u Zajíčků. Na této scéně se hrálo ještě za "Protektorátu", sloužila hasičům i škole. I tato scéna měla své dobré poslání, svou dobrou snahu a vykonala kus dobré práce. Tam, právě tak jako na Radnici, hrály i kočující divadelní společnosti. A co jich k nám zajíždělo! To bylo krásných večerů! Pominulo to - snad rádia, televize - ale hlavně! Dnes přestal být herec kočovníkem, kočujícím žebrákem. I to však vychovávalo národu veliké i největší herecké talenty. Jsem bývalý učitel a jak bych mohl zapomenout na naše dětské scény. Kde najdete tolik vroucnosti a upřímnosti v podání úlohy? Měli jsme tu krásná divadla, děti se těšily, my učitelé jsme s tím měli hodně práce a starostí, lidé se těšili a my, co jsme děti připravovali - jsme měli snad největší radost ze všech. My dodávali a cvičili nové talenty. Ještě dnes mám dětské scény rád, jsem tak nějak mlad-

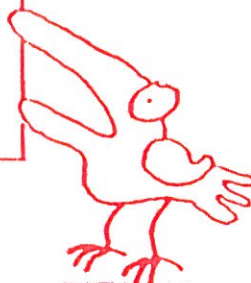
ší s nimi a ty "mrňata" ze školky, mám snad nejraději. Tam ani s velikým reflektorem nenajdete trochu falše. Jenže už teď je člověk přitom trochu "na měkko" - inu nervy! Ještě dvě věty k slovu "divadlo". Na zdejším hřbitově odpočívá Josef Brožek, člen Národního divadla v Praze. Byl v Chotělicích na dovolené a tam zemřel - 1895. Dále choť divadelního ředitele Anna Baurová, která zemřela r.1895 ve Smidarech.

Rok 1874. Ve Smidarech byl založen sbor dobrovolných hasičů - bylo to toho roku, kdy na Hradčanech vyhořely tři domy. Hlavními původci této krásné myšlenky a realizátory byli: J.Nejedlo, V.Motejl /mlynář/ a J.Drbálek. Velitelem spolku J.Drbálek, jednatelem V.Motejl. Členů se dobrovolně přihlásilo 30. Banka Slavie propůjčila sboru stroj, který sloužil až do roku 1900 - 1/4 století. Pak zakoupilo město nový stroj a dnes má ČSPO ve Smidarech moderní benzinovou stříkačku, své nákladní auto, své šoféry. Hasičská zbrojnice je dnes v radničním domě čp. 252, je nová, moderní. Náš sbor má absolvovánu hezkou řádku požárů, pomohl mnoha občanům. Měl své velitele a předsedy, podvelitele a jednatele. První jsem uvedl. Pak dlouhá řada a dnešní: Předsedou učitel Frant.Šimon čp.5, velitelem Václav Kynčl čp.323, jednatelem Jan Končický čp.41. Ohňů sice podstatně ubylo, než opatrnosti nikdy nezbývá, aneb: Opatrnost matka moudrosti. Budmě stále připraveni. Mohou přijít doby dobré i lepší, zlé i horší. Nechtě nikdy neprijdou nejhorší. Kolik myslíte pamatuje ohňů náš nejstarší a nejšťastnější dům /který nevyhořel/?

Víc jak 1/4 sta. A ne požáry malé! 1424 - Žižka, 1620 - Poláci, 1749 - celé dolní město, 1779 - 44 domy, 1825 - půl celého města, 1840 - 13 domů, 1842 - dva ohně - 9 domů, 1846 - hořelo u nás 7x a 1874. Uvedl jsem nejdůležitější. Sám pamatuji jen asi 4 - 5 ohňů. Dva z nich v čp.45. Dnes má ČSPO i jiné úkoly a já rád konstatuji: Práce ČSPO jde krásně vpřed. A co ještě: pečuje o svůj dorost, to znamená, že počítá do budoucna.

Podle kroniky Oldřicha Doležala /psané v r.1962/ zveřejňuje
E.Řeháčková

ZE ŠKOLNÍCH LAVIC

Čím žije naše škola

Dubnový měsíc byl poznamenán nervozitou žáků druhého stupně hned z několika důvodů. První příčinou byly čtvrtletní kontrolní práce. Na žáky se navalila lavina českého jazyka, matematiky i ostatních předmětů.

Chvilé příprav byly zpestřeny účastí školy v Coca - cola cupu. Co je to? Jedná se o novou soutěž v kopané, kterou vyhlásila firma Coca - cola mezi základními školami na celém území naší republiky.

V prvním kole nám byli určeni jako protivníci hráči, kteří zastupovali ZŠ Skřivany. Mezi našimi školami panuje již spustu let rivalita, a proto nebylo neobvyklé, že se naši zástupci nemohli dočkat dne utkání. Tím dnem bylo středeční odpoledne 4.4.2001. Hrál se na hřišti v Červeněvsi. Naši hoši, povzbuzováni téměř celým 2.stupněm, podali velice pěkný výkon. Výsledek rozhodly penalty. Skřivany jsme porazili a postoupili jsme tak do druhého kola.

V něm nám los určil jako soupeře ZŠ Předměřice. Nervozita stoupala. V 9 hodin 19.4.01 vystoupilo 15 hráčů Předměřic s trenérkou na vlakovém nádraží ve Smidarech a za 3 hodiny si z našeho hřiště odváželi cenné vítězství. Byli jsme poraženi. Přesto nám naši fotbalisté neudělali ostudu. Prohra byla těsná 1:2. Tím byla ukončena naše účast v celé soutěži.

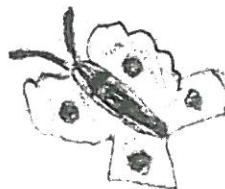
Nejdůležitějším úkolem na měsíc duben bylo pro žáky 9.ročníků spěšně složit přijímací zkoušky. Naši studenti skládali zkoušky především do bydžovských škol. O úspěšném složení zkoušek svědčí vysoké procento již dnes přijatých žáků /z 26 uchazečů - 21/.

Blíží se pouť a pro naše žáky to znamená, že školní výlety jsou na dosah. Věříme, že nám počasí bude přát, abychom všichni prožili na různých místech naší republiky nezapomenutelné okamžiky.

Hana Špinková
učitelka

J A R O

Přišlo jaro zasmálo se do
všech stran, třešni tůká
na poupátko "otevři se do-
kořán"!

Za dveřmi někdo
na křídýlka brouká
píseň o medu,
to si včelka
všudybylka hledá
sladkou koledu

Celý svět je jako zlatý
kdo neviděl nevěří
kvítek ještě malinkatý
už se hrne ze dveří

Ve kvítku se srdce
smálo ber si malá
ber, budeš-li mít
za den málo, přileť
si i v podvečer.

Žák 8. třídy
ZŠ Smidary
Marcela Drbohlavá

30. duben v mateřské škole

Rodiče doma vyrobili, společně s dětmi, krásné čarodějnice.

Velké i malé, veselé i zamračené - z proutí, ze slámy, z hadříků ..

Děti je v den čarodějnic přinesly do mateřské školy. Čarodějnice létaly po třídách, po chodbách i v zahradě.

Odpoledne odešly z MŠ, aby mohly večer s dětmi rejdit kolem ohňů.

Jenom jedna zůstala sedět na koštěti v chodbě a sedí tam dodnes

- pro radost a pro legraci.

L. Zubzandová

řed. MŠ

ADAM TURNA MŠ SMIDARŮ

LUKÁŠ
BRODEČKY

MŠ SMIDARŮ

PRO CHVÍLE ODDECHU

	Biblické město hřichu	1	Silný provaz	Hazardní karetní hra		Zenitba	Duchovní	Otesat	Iniciály italské zpěvačky Pavone	Jméno Twainova hrdiny Sawyera	Starší název sklárny v Dubí	Kovový chemický prvek	Vyvolání představy	Hraniční přechod se SRN
Křehká hmota					Atlet									
Odlišné					3									
Italské mužské jméno					Planetka Psovité šelma				Nezvalova hrdinka Textilní rostliny					
Výraz překvapení				Náš komik (Václav) Politik ODS (Milan)						Kabátek Ostrovni země (slovensky)				
Ty a já			Zaujetí prací Italské město								Zástup Švédské mužské jméno			
Ruská abeceda						Pes pana Pankla						Chemická značka ceru Kývat		
	Zolův spis Osada na Teplicku									Tvor mužského pohlaví				
Asijský jelen										Citulosce vrány			4	Bambusové dřevo
Čidla sluchu				Melancholicky zadumaná	Grafická práce					Fotografická expozice				
Předložka (ku)			Soused ČR Těžký kov							 Vysoké karty Jméno zpěváka Johna Papoušek	Filipínská sopka Německé město			
Chvosty														
Vybírat z alternativ						Španělský běžec středních tratí		Možná Temnota				Zkratka naší univerzity Druh palmy		
	Kněžský šat	Obmotat Jižní plod					Mučitelé Olina							
Hydroskopická						Evropská metropole Dolovat					Drobná vada Vik z knihy džunglí			
Malá fiatka				Svatební květina Kamarád Jů					Himálájská krajina Starořímský pozdrav				Horská louka	Osázet
Tahle			Tlama Americká rasistická organizace					Slovenské přirovnání Jubilejní				Váhavý souhlas Ruský „tito“		
Průzkum veřejného mínění							Svoje Značka abvoitu				Německý „led“ Syčivý zvuk			
2														
Odřikaví lidé										Čínan nebo Ind				

POZVÁNKA

RESTAURACE SOKOLOVNA SMIDARY

pořádá:

11.5.2001 - ODYSSEA

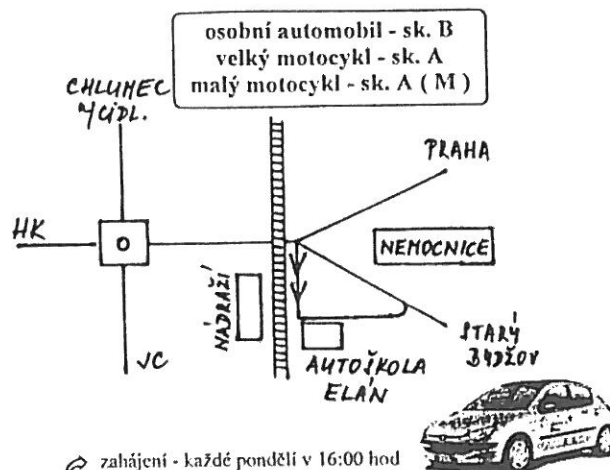
12.5.2001 - POUŤOVÉ POSEZENÍ
k tanci a poslechu hraje od 20,00
Pavel Drlý, vstupné 20,-Kč
Obsluha nahoře bez

18.5.2001 - TELEGRAF

AUTOŠKOLA Elán

Zúrová Monika, Merendní 1881, 504 01 Nový Bydžov
tel.: 0448/22420, 0605 816700, 0607 862457

**NAUČÍME VÁS VŠE POTŘEBNÉ
PRO ŘÍZENÍ TĚCHTO MOTOROVÝCH VOZIDEL**

VÁŠ ÚSPĚCH PŘI ZÁVĚREČNÉ ZKOUŠCE
JE I NAŠIM ÚSPĚCHEM.

VÝSTAVA 100 LET BYDŽOVSKÉHO SPORTU
stále vyhledává sportovní materiály minulého století.
Obyvatelé pomozte, když sportovní oddíly spí!

KINO NOVÝ BYDŽOV
hledá **PROMÍTAČE**
Promítání 4-5x týdně.
Podmínka: praxe s elektřinou.
Zájemci se mohou hlásit (i písemně) na MěÚ Nový Bydžov
p. Kučerová - 0448/520 310.

SEZONNÍ TURISTICKÉ AUTOBUSY Český ráj 2001

Pro letní sezónu jsou pro návštěvníky Českého ráje připraveny speciální autobusové linky s možností přepravy jízdních kol. V provozu bude celkem šest tras, které Vás dovezou na nejzajímavější místa Českého ráje. Podrobné informace o této turistické službě získáte na uvedených internetových adresách a v informačních střediscích.
Věříme, že tato nová služba Vám pobyt v Českém ráji zpříjemní a pomůže Vám v jeho lepším poznání.

Veřejné internetové stanice:

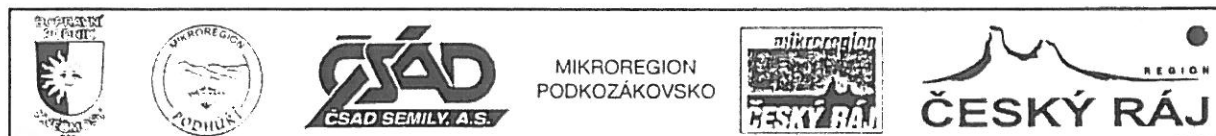
MIS Turnov	info@turnov.cz
OU Vyskeř	vysker@craj.cz
OU Mladějov	mladejov@craj.cz
OU Hrubá Skála	hrubaskala@craj.cz
OU Koberovy	koberovy@koberovy.cz
OU Libuň	libun@rovensko.cz
OU Rovensko	knihovnarovensko@worldonline.cz

Informace na internetu:

www.bohemian-paradise.cz
www.csadsm.cz
www.craj.cz
www.jenacz.cz
www.koberovy.cz
www.mirova.cz

Městská informační střediska:

Turnov	0436/366256
Turnov, žel. st.	0436/321132
Sobotka	0433/571587
Jičín	0433/534390
Mnichovo Hradiště	0329/772203
Lomnice nad Pop.	0431/673107
Železný Brod	0428/333925
Semily	0431/624721

SEZONNÍ TURISTICKÉ AUTOBUSY

Vydává Obecní úřad ve Smidarech. Ročník 2001. Vychází nepravidelně.
Odpovědný redaktor: E.Řeháčková. Povoleno OÚ Hradec Králové.